

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Herend Város Önkormányzata

HEREND

DÁTUM (2019-2024)

Elfogadva: 2019. március 18.
Felülvizsgálva: 2023. április 20.
Készítette: Princzes Györgyi

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	33
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	50
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	61
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	62
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	64
1. A HEP IT részletei	64
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	64
Jövőképünk.....	68
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	91
3. Megvalósítás	104
3.1 A megvalósítás előkészítése	104
3.2 A megvalósítás folyamata	104
3.3 Monitoring és visszacsatolás	107
3.4 Nyilvánosság	107
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	108
4. Elfogadás módja és dátuma	109

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az esélyegyenlőség a társadalom számára fontos érték. Segíti elérni azt a célt, hogy megkülönböztetés nélkül mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatások elérésére, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy anyagi helyzete, illetve kora.

Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása. Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára. Kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat.

Tekintettel az Alkotmány idevonatkozó rendelkezéseire, valamint a Magyarország nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira, az Országgyűlés megalkotta az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt. E törvény IV. fejezete tartalmazza a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, melynek célja: az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely a Kormány, az önkormányzatok és ezek intézményei, civil szervezetek és magánszemélyek feladata.

A 2003. évi CXXV. törvény 31. § értelmében a települési önkormányzat helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyben elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, a célok eléréséhez szükséges feladatokat, forrásokat és a végrehajtáshoz szükséges határidőket.

Az esélyegyenlőségi törvény értelmében a helyi önkormányzatnak, valamint többcélú kistérségi társulásnak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal kell rendelkeznie.

Az esélyegyenlőségi program megléte feltétele annak, hogy a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás bármely hazai vagy európai uniós támogatásban részesülhessen.

Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére. Az Európai Unió, valamint a hazai elvárások alapján a települések, kistérségek, régiók feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- Az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- A közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- Olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** alapján megjelent **Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum** szerint átdolgozva, Herend Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település Veszprém megyében, az Északi- és Déli- Bakony találkozásánál, a 8-as számú főközlekedési út mellett, 341 méter tengerszint feletti magasságban fekszik. Határát a Séd-patak szeli át. Területe: 19,53 km², népsűrűsége 179,16 fő/km². A város határának mintegy kétharmadát erdő, rét legelő teszi ki. Szántóföldi művelésre a dombhátak, és völgyek talaja kevésbé alkalmas ezért a megélhetést az ipari tevékenység jelenti.

A település nevének eredetére a XII-XIV. századi oklevelekben találunk utalást. A Heren vagy Herin személynév „d” kicsinyítőképzős alakjából alakult ki a Herend helységnév. A szó jelentése valószínűleg a szláv „hren” hangzású köznévre utal, amelynek jelentése torna. Így a Herend helységnevet Tormafalva jelentésben használhatták.

Herend település 1999. július 1-én kapta meg a városi rangot az önkormányzati törvényben megfogalmazott feltételek, teljesítése alapján, amely a város életében, fejlődésében meghatározó tényező volt. Herend városa kedvező közlekedési és földrajzi adottságokkal rendelkezik, hiszen Veszprémtől és Ajkától is 20 km-re található a 8. számú főút mentén. Közúton és vasúton is jól megközelíthető, mindkét úthálózatba önálló megállóhellyel rendelkezik. Közúton a Székesfehérvár-Veszprém-Graz, vasúton Budapest-Veszprém-Szombathely vonalon érhető el.

Az **állandó népesség** jelenleg 3494 fő. Herend a Közép-Dunántúli Régióban, Veszprém Megyében a veszprémi statisztikai kistérségben található.

Herend város **távolsági közlekedése** jónak mondható, ez köszönhető annak is, hogy az egyik legfontosabb és legforgalmasabb közlekedési tengelyen helyezkedik el. Fél óránként indulnak buszok a környékbeli városokban. A lakosság nagy része a Manufaktúránál dolgozik, a többi része bejár Veszprémbe és a környékbeli városokba, a lakosság jelentős részére jellemző a napi ingázás.

A település **közműellátottsága** megfelelő, minden műszaki infrastruktúra kiépült (víz, villany, gáz, csatorna, telefon).

Herend város **legfőbb vonzereje** az idegenforgalom területén a **herendi porcelán**. Herendet világhírűvé tevő Porcelánmanufaktúrát 1826-ban Stingl Vince alapította, amikor létrehozta kőedénygyárát. 1839-ben Fischer Mór kereskedő kezébe került a vállalkozás, akinek a nevéhez fűződik a porcelán gyártás beindítása. A manufaktúra dacolva korokkal, gazdasai helyzetekkel mind a mai napig vezető szerepet tölt be a hazánk porcelángyártásában, de jelentős a szerepe az egész világon. A dolgozók létszáma kb. 930 fő.

Herendi Porcelánmanufaktúra Rt. tevékenyen részt vállal a település életében. A város legnagyobb helyi adó bevételeit képezi a manufaktúra befizetése, amelyet próbálnak fejlesztésekre, beruházásokra fordítani. Sok dolgozó érkezik azonban a környékbeli településekről.

Településünk egyik fő idegenforgalmi látványossága és a legnagyobb vendégforgalmat lebonyolító létesítménye a XIX. századi angol ipari építészeti stílusban épült Porcelánium, Minimanufaktúra, étterem, kávéház és porcelánbolt került itt elhelyezésre.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A város egyik büszkesége az Európában is egyedülálló porcelánablak, mely olyan vékony porcelánból készült, hogy lehetővé teszi a római katolikus templom természetes megvilágítását.

Kellemes kikapcsolódást és időtöltést nyújt a park. A tóparti fűzfák árnyékában jólesik a pihenés, beszélgetés.

A település határában helyezkedik el a Bakonyhoz tartozó Hajag hegy, amely a HM Verga Zrt. kezelésében áll. A Hajag hegycsoportja a Bakony-hegység Öreg- Bakony kistájának része. Északon a Gerence-völgyig húzódik, délen a 8- as főközlekedési út magába foglaló Veszprém- devecseri törésvonalig tart. Nyugatról a Gella- patak völgye, keletről a Hárskúti-medence határolja. Oldalában található a Törkű- lik barlang. A hegyen többféle túraútvonal lett kialakítva, pl. Medvehagyma túraútvonal, amelyet a természetbarát turisták szinte egész évben teljesíthetnek. Lakott területektől, utaktól távoli meredélyeire még a turisták is csak ritkán merészkedtek. Ezt használta ki a szovjet hadsereg a 80-as években, mikor pár évig titkos katonai bázist működtettek a hegytetőn. A Bázist az évek óta megrendezésre kerülő Hajagi családi nap alkalmával meg lehet nézni.

A település **úthálózata** elég jó állapotban van. A belterületi utak nagy része, 95 %-a kiépítettnek (szilárd burkolattal ellátottnak) tekinthető.

A város jól felszerelt **egészségügyi intézményekkel** rendelkezik, ahol megfelelően ellátják a betegeket (erről részletesen lesz szó a későbbiekben).

A településen 1 bölcsőde, 1 óvoda, 1 általános iskola működik. A gyereklétszám növekedő tendenciát mutat az utóbbi pár évben. A gyerekek többsége a nem messze található Veszprém városában tanul tovább középiskolában és felsőoktatásban.

A **szabadidő** eltöltésére több színteret is biztosít a város a Művelődési Ház, az általános iskolai sportcsarnok, az önkormányzati és a Porcelánmanufaktúra sportpályája révén.

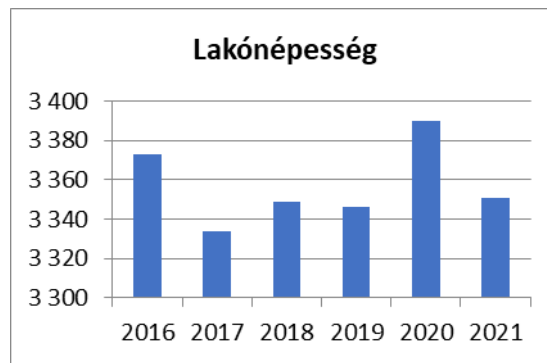
A város **szociális ellátását** egyrészt az önkormányzat a pénzbeli és természetbeni támogatások útján, másrészt a Herend Környáki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Egyesített Szociális Intézmény látja el.

Herend lélekszáma 2022. évben 3494 fő volt. Az állandó népesség száma ugyan csekély mértékben, de folyamatosan csökken. Az aktív korú lakosság – 2413 fő – egy jelentős része a méltán világhíres Herendi Porcelánmanufaktúrában dolgozik, de sokan ingáznak a két közeli nagyvárosba, Veszprémbe és Ajkára is. A környező településekről és Veszprémből is sokan ide költöznek a nyugodt, csendes zöldövezetes kisvárosba.

A lakónépesség száma (amely alatt a Herenden lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint Herenden tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma) 2016. évhez viszonyítva kismértékű csökkenést mutat.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	3 373	bázis év
2017	3 334	98,84%
2018	3 349	100,45%
2019	3 346	99,91%
2020	3 390	101,32%
2021	3 351	98,85%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

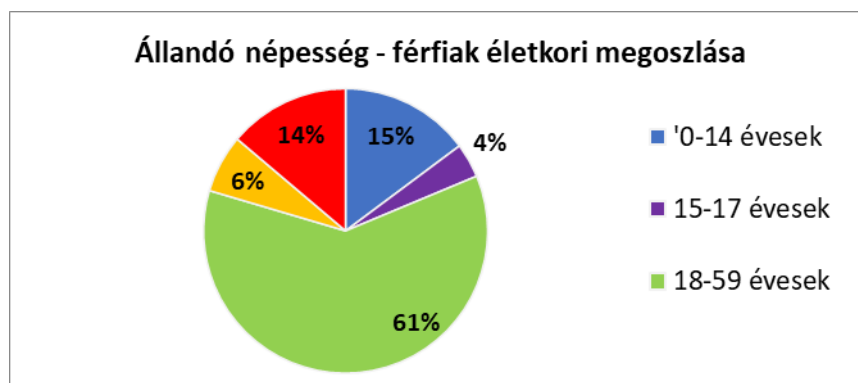
Az állandó népesség száma

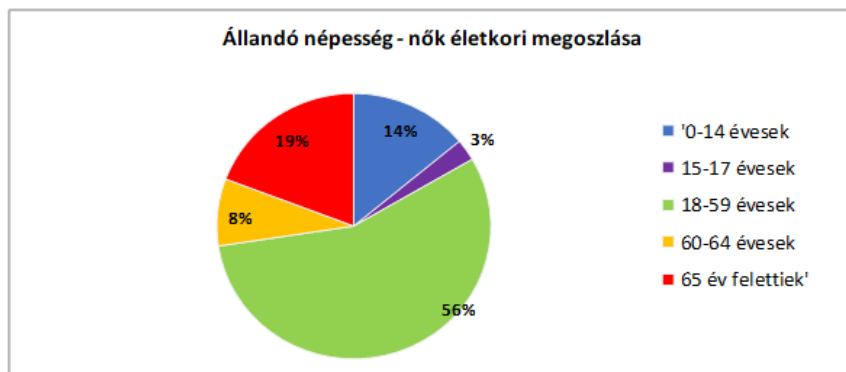
A nők-férfiak aránya közel egyenlő 50-50 %-ban oszlik meg az összlakosságon belül. Ez az arány a 65 év felettiekénél változik meg. Látható, hogy a nők kerülnek többségbe. Sok a településen az egyedülálló, időskorú női lakos, akik segítségre szorulnak a ház körüli teendők ellátásában.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 742	1 752	3494	49,86%	50,14%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			96	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	258	245	503	7,38%	7,01%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	68	46	114	1,95%	1,32%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 060	981	2041	30,34%	28,08%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	115	143	258	3,29%	4,09%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	241	337	578	6,90%	9,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

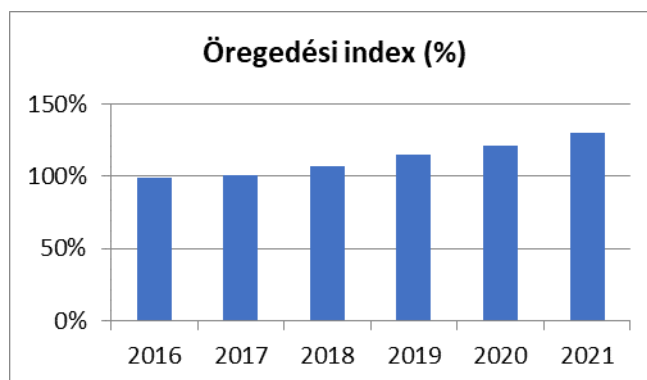

2021. évben a település öregedési indexe 130,08%-volt. 2017. évtől átváltott fiatalos népesedésszerkezetből öregedő népességre. Bár megfigyelhető, hogy évről-évre több gyermek születik, viszont az elhalálozások száma is folyamatos növekedést mutat. Herend Város Önkormányzata kifejezetten szem előtt tartja a 14 éven aluli korosztály érdekeit, ennek érdekében színvonalas oktatást biztosító intézményeket tart fent. A Herendi Hétszínvilág Óvodában és Bölcsődében, valamint a Herendi Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolában a gyermekek megismerkedhetnek a nemzetiségi hagyományokkal, nyelvoktatásban részesülnek, zenei-; táncoktatásban vehetnek részt. Az népesség előregedése miatt az idősek fokozott ellátására van szükség.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	503	508	99,02%
2017	517	514	100,58%
2018	541	505	107,13%
2019	578	503	114,91%
2020	613	506	121,15%
2021	653	502	130,08%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2021. évben sajnos az elköltözés volt jellemző a településre. Herend a 2018-2020 közötti időszakban vonzotta a betelepülőket, mivel inkább a bevándorlás volt jellemző a településre, de a folyamat 2021. évre megfordult.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	5,34
2017	-8,95
2018	1,20
2019	2,09
2020	11,58
2021	-10,38

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

A természetes szaporodás még mindig negatív értéket mutat, a halálozások száma bár kis mértékben, de magasabb a születések számánál. A lakosság szám ezáltal is csökken. Megfigyelhető azonban a születések számának növekedése Herenden is, a családpolitika kormányzati támogatásának pozitív hatásaként. Herenden 2018. májusától bevezetésre került a születési támogatás, amellyel a Herenden letelepedett családok gyermekvállalását ösztönzik.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-2,67
2017	-2,68
2018	1,20
2019	-3,29
2020	0,00
2021	-0,30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során arra törekszünk, hogy a településünkön mélyszegénységben élők, romák, nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők esélyegyenlőségét előmozdítsuk, valamint az egyenlő bánásmód feltételeit megteremtsük. Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez, és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítésekor azonosulunk Magyarország Alaptörvényének XV. cikkében megfogalmazott értékekkel, miszerint” (2) „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk összeállításakor arra törekszünk, hogy az előforduló lakhatási szegregációt és oktatási kirekesztődést felszámoljuk. Fontos szempont számunkra a hátrányos helyzetű csoportok képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése, annak érdekében, hogy a településünkön élők minél nagyobb eséllyel legyenek jelen a szabad munkaerő-piacon. Előmozdítjuk a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését. Értékeinkkel összhangban küldetésünk továbbá a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezet kialakítása a településünkön élő hátrányos helyzetű csoportok számára.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Herend település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Herend Város Önkormányzata minden évben elkészíti a **költségvetését**, amelyben fejlesztési területeket, célokat is megjelöl hozzárendelve a költségvetésben a forrás oldalt is. A 2018. évi költségvetésben az esélyegyenlőséget elősegítő fejlesztési elképzelés nem szerepel.

A 2019-2024 ciklusra felálló Képviselő-testület elkészítette a hosszú és középtávú fejlesztési elképzeléseit tartalmazó **gazdasági programot**. A programban a szociális ellátó rendszerrel kapcsolatban kifejezésre került, hogy figyelemmel kell kísérni a szociális szükségleteket és ehhez igazítani a differenciált ellátási formákat, kiemelten kell kezelni az időskorú lakosság szociális problémáit, az alapszolgáltatásokat továbbra is kistérségi fenntartásos intézmény útján el kell látni.

Herend Város Önkormányzata 2011. évben fogadta el az új Településrendezési tervét, amelynek része a településszerkezeti terv és **településfejlesztési koncepció**. A településfejlesztési koncepció egy olyan településpolitikai dokumentum, amely meghatározza a település jövőbeni kialakításának főbb vonalait, a fejlesztési irányokat. A településfejlesztési koncepcióban megoldandó problémaként szerepel a kulturális, sport, szórakoztató intézmények fejlesztés, a Bányatelephoz csatlakozó területek fejlesztése, városközpont kialakítása.

2016. évben fogadta el és 2018. évben módosította a Képviselő-testület az **Integrált Településfejlesztési Stratégiát** (ITS), amely meghatározza a település jövőbeni kialakításának főbb vonalait, a fejlesztési irányokat.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Herend Környéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat: Herend, és a Herend környéki önkormányzatok a családsegítést, és a gyermekjóléti szolgáltatást társulásban végzik. A családsegítés és a gyermekgondozás telephelyei 2023. évtől Herend, Csehbánya, Bánd, Márkó, Kislőd, Magyarpolány, Szentgál A gyermekek, és a gyermeket/gyermeket nevelő családok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében a gyermekjóléti szolgálat feladata az ellátott településeken élő gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, az ellátott településeken élő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése.

A szociális alapszolgáltatás feladatait (nappali ellátás, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás) Herend város területére vonatkozóan társulási megállapodás alapján a Veszprémi Kistérség

Többcélú Társulása által fenntartott Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) látja el. Az ESZI telephelyeként működik a herendi Idősek Klubja.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat az adatok legnagyobb részét a VÁTI Nonprofit Kft. Által üzemeltetett TEIR – országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer- rendszerből, helyi Önkormányzati adatbázisból, a statisztikai jelentésekből, gyermekvédelmi beszámolóiból szerezte be. Sok adat a partnerek pl. iskola, óvoda, gyermekjóléti szolgálat, adatszolgáltatása útján került a programba. Az idő rövideje miatt külön adatgyűjtést nem tudtunk eszközölni. Hiányzó adat a Bányatelepi szegregátumra vonatkozó adatok pl. lakosság száma, megoszlása, foglalkoztatottság. Az esélyegyenlőségi program felülvizsgálatakor a TEIR-ben 2021. évi adatok szerepeltek.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység, amely a hétköznapi élet jelenségévé vált. A tartósan létminimum alatt élő embereknek alig van esélyük arra, hogy a szegénység csapdájából önerőből kilépjenek. A problémát fokozzák a mélyszegénység okai, melyek összefüggésben állnak az iskolai-; képzettségi-; foglalkoztatási hiányosságokkal. Mivel a szegénység komplex jelenség, hatása kiterjed többek közt az alapvető létfeltételekre, a lakhatási-; táplálkozási körülményekre-; az érintettek egészségi állapotára is.

Az Európai Unió 2001-ben fogadta el azt az indikátorrendszert, mely az Európa 2020 szegénység csökkentésére irányuló stratégia alapja. E vállalások mérését az Eurostat a jövedelmi szegénységben, rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban és az anyagi deprivációban élők száma alapján fogja végezni. Konkrétabban a jövedelmi szegénységben élőknek az számít, aki az OECD2 skálával számított éves háztartásjövedelem 60%-ánál kevesebből él. Alacsony munkaintenzitású családnak azt tekintjük, melynek munkaképes korú (18–64) tagjai az időkeret kevesebb, mint 20%-ban volt foglalkoztatott. Anyagilag depriváltak: akik meghatározott 9 fogyasztási tétel közül legalább háromról anyagi okból lemondani kényszerültek: 1. váratlan kiadás fedezése, 2. évi egy hét üdülés, 3. részletek fizetése (lakbér, lakástörlesztés, közmuhszámlák, részletre vásárolt termékek), 4. megfelelő étkezés, 5. a lakás megfelelő fűtése, 6. mosógép, 7. színes TV, 8. telefon, 9. személygépkocsi.

Az Európa 2020 stratégia keretén belül Magyarország vállalta, hogy 2020-ra félmillióval csökkenti a szegénységben élők számát. A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 31. § a megfogalmazza, hogy a esélyegyenlőségi helyzetelemzésnek és tervnek ki kell terjednie a mélyszegénységben élők oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetére, és ezek komplex kezelésére.

Magyarországon közel négymillió ember él a létminimum alatt, közel másfél millióan jövedelmi szegénységben és kb. 1,2 millióan mélyszegénységben, azaz nyomorban.

Herenden a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben, nyomorban élő nincsen. A településen is azonban egyre több család megélhetési, lakhatási gonddal küzd a munkanélküliség, a munkahelyek hiánya, illetve elhelyezkedési nehézségek miatt. A szerény és szegényes körülmények között élőkre, a megélhetési nehézséggel küzdőkre az önkormányzat fokozott figyelmet fordít.

A településen nem számottevő a romák száma, bár pontos információnk nincs róla, hányan vallották magukat roma származásúnak a 2022. évi népszámláláskor.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek a társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, családok gyerekszám, de a jövedelem mutatja meg leginkább.

Herend városában az elmúlt években a családok jövedelme emelkedett, egyrészt a minimálberek növekedése, illetve a munkahelyek számának emelkedése miatt. Az önkormányzat segélyezési gyakorlatából megfigyelhető a kérelmezők számának folyamatos csökkenése. Vannak olyan főleg egyedülálló, rokkantási ellátásban és foglalkoztatást helyettesítő ellátásában részesülők, akik évek

óta részesülnek valamilyen szociális ellátásban, támogatásban. Ezen családok, háztartások száma mintegy 20-ra csökkent.

A helyi lakosok többsége szerény, átlagosnak mondható körülmények között él. A lakások, otthonok fenntartása azonban egyre nagyobb terhet jelent a lakosságra. A jövedelemhez képest még mindig magasak a rezsi költségek, illetve nagy gondot jelent a lakáshitel törlesztő részletek megemelkedése. Jó néhány családnál előre fizetős mérőkészülék van felszerelve a villany és gáz közmuhszolgáltatás vonatkozásában. Számos család nem tudta fizetni a lakáshitel törlesztő részleteket, közülük legtöbben visszabérlik lakásukat az államtól.

Az inaktív lakosságra és a nagyon alacsony jövedelemmel rendelkezőkre az alacsonyabb, általában 8. általános iskolai végzettség a jellemző. A szakmával rendelkezők közül kevesebb a munkanélküliek száma. Jövedelem kiegészítés, érdekében sokan mellékállást, alkalmi munkát vállalnak. Jellemző a ház körüli munkák, festés, takarítás, idősgondozás tevékenységek alkalmi munkában történő végzése. A mélyszegénységben élők által nyújtott szakipari munkákról, szolgáltatásnyújtásról nincs információ. Az egyéb jövedelemszerzést segítő a ruhanemű-és háztartási termékek börzéje.

A családok döntően saját tulajdonú családi házakban, lakásokban élnek. Növekszik azonban az albérletben élők száma. Megfigyelhető a több generáció együttélések növekedése. A családi házakhoz tartozó kerteket egyre többen megművelik.

Az önkormányzat évről-évre kevesebb főt foglalkoztatott közfoglalkoztatásban, 2022. évben már nem élt ezzel a foglalkoztatási formával.

A Herenden élő állandó lakosság 52,03 %-a rendelkezik jövedelemmel, amely jónak mondható azt figyelembe véve, hogy az aktív korú lakosok (15-64 éves) aránya 69%.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	58,38	32,05
2017	58,93	28,70
2018	58,74	26,78
2019	57,58	23,51
2020	52,03	17,11
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,60	1,43	1,52%
2017	0,96	0,91	0,94%
2018	1,85	1,25	1,55%
2019	1,53	0,77	1,15%
2020	1,71	1,57	1,64%
2021	1,64	0,89	1,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	38	23	38	28	39	30
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00	4,00
	%	2,63%	4,35%	2,63%	0,00%	2,56%	13,33%
21-25 év (TS 038)	Fő	5,00	0,00	3,00	2,00	2,00	5,00
	%	13,16%	0,00%	7,89%	7,14%	5,13%	16,67%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	1,00	5,00	1,00	2,00	1,00
	%	10,53%	4,35%	13,16%	3,57%	5,13%	3,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	2,00	4,00	1,00	4,00	2,00
	%	2,63%	8,70%	10,53%	3,57%	10,26%	6,67%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	2,00	2,00	2,00	5,00	1,00
	%	5,26%	8,70%	5,26%	7,14%	12,82%	3,33%
41-45 év (TS 042)	Fő	9,00	3,00	5,00	3,00	11,00	4,00
	%	23,68%	13,04%	13,16%	10,71%	28,21%	13,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	4,00	5,00	3,00	4,00	3,00
	%	10,53%	17,39%	13,16%	10,71%	10,26%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	2,00	5,00	7,00	4,00	5,00
	%	15,79%	8,70%	13,16%	25,00%	10,26%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	3,00	3,00	5,00	2,00	2,00
	%	13,16%	13,04%	7,89%	17,86%	5,13%	6,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	5,00	5,00	4,00	4,00	3,00
	%	2,63%	21,74%	13,16%	14,29%	10,26%	10,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Herend településen 2021. évben a nyilvántartott álláskeresők aránya 1,27%, amely az országos munkanélküliségi ráta alatt van. Az álláskeresők száma csökkenést mutat az előző covid helyzettel terhelt évhez képest.

A munkanélküliek korcsoportjai közül a legnagyobb arányban a 21-25 évesek 16,67%, az 51-55 évesek ugyancsak 16,67%-kal állnak, utánuk a 20 éves, vagy alattiak, továbbá a 41-45 éves korosztály áll 13,33%-kal. A fiatal és középkorú lakosság közül kerül ki a munkanélküliek többsége, akik családot tartanak el, gyermeket nevelnek. Az 56-60 évesek és 61 éven felüli munkanélküliek száma, aránya csökkenést mutat az előző időszakhoz képest, de az országos átlag alatt van. Megfigyelhető, hogy a pályakezdő fiatalok száma drasztikus emelkedést mutat 2021. évben, nem tudnak elhelyezkedni az iskola befejezése után.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	38	0	0,00%	6	15,79%	32	84,21%
2017	23	0	0,00%	1	4,35%	22	95,65%
2018	38	0	0,00%	6	15,79%	32	84,21%
2019	28	0	0,00%	3	10,71%	25	89,29%
2020	39	0	0,00%	8	20,51%	31	79,49%
2021	30	0	0,00%	8	26,67%	22	73,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból kitűnik, hogy az 8. általánosanál alacsonyabb végzettségűek jól el tudnak helyezkedni, közülük nem került ki munkanélküli az elmúlt években. Az általános iskolai végzettségűek munkanélküli aránya nem számottevő, viszont a 8 általánosanál magasabb iskolai végzettségűek száma 73,33%-os, amely magas. Valószínűsíthető, hogy végzettségüknek megfelelő munkát nehezen találnak.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Míg 2016-ban az aktív korú lakosság 1 %-a, azaz 26 fő vett részt közfoglalkoztatásban, addig a közfoglalkoztatottak száma évről-évre csökken, pontos adatok nem állnak rendelkezésünkre. A herendi lakóhelyű munkanélkülieket leginkább az Önkormányzat, a HM Verga Zrt. és a Pápai Víziközmű Társulat és a Szentgáli Ihartú Kft. foglalkoztatja. Az Önkormányzat 2020 évben 1 főt alkalmazott közfoglalkoztatási státuszban. Az aktív korúak ellátásában azok hátrányos helyzetű lakosok maradtak, akik a munka világába nem tudnak visszatérni az alacsony iskolai végzettségük egészségi és a mentális képességük miatt.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás- politikai eszközökkel támogatottak (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	31	26
2017	24	19
2018	20	11
2019	25	6
2020	43	3
2021	7	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településről a megyeszékhelyre és közeli városokba jó a közlekedés. Veszprémbe 20 -30 percenként indulnak hétköznapi járatok, de a hétvégei közlekedés is kielégíti az utazó közönség igényeit. A nagyobb vállalatok, multinacionális cégek saját maguk oldják meg a munkavállalók szállítását. A vasúti közlekedés nem igazán sűrű, de a lakosság nagy része inkább a busszal való közlekedést választja a megyeszékhelyre, mivel a városközpontban van a buszállomás, de Budapestre is jobb a közlekedés busszal.

Kiépített és kijelölt kerékpárúttal meg lehet közelíteni Herendet, a 8. számú főúton viszont nem megengedett a kerékpárral történő közlekedés. Veszprémből Márkón és Bándon keresztül lehet részben kiépített, részben táblával kijelölt kerékpárúton eljutni Herendig, illetve Majolikaligetig. Herenden a legnagyobb számban a Porcelánmanufaktúra Zrt. foglalkoztat munkaeőt, kb. 900 főt. Őt követő nagyságrendekkel lemaradva az Árkossy Bútor Kft, amely 60 dolgozónak biztosít munkát. A Manufaktúrába a környékbeli településekről is jelentős számban járnak ide dolgozni, többségében busszal, de sokan saját gépkocsival.

A városban a működő vállalkozások száma 2017. évben 282, ezek közül sok a kevés alkalmazottal működő és az egy személyes vállalkozás. A kiskereskedelmi egységek száma 27. A települési 7 vendéglátó ipari egység áll a lakosok és az ide látogatók rendelkezésére.

Herenden kijelölt ipari terület, ipari park nincsen. A város vezetősége a zöldövezetes város megtartása mellett voksolt. Ipari szennyezéssel járó vállalkozókat, üzemeket a város belterületén és közelében nem szívesen fogad.

A Majolika ligetben (volt Bányatelepen) a volt Majolikagyár területén történnek fejlesztések, újabb üzemépület építése és munkaerő felvétele várható. A Majolika ligetben (volt Bányatelepen) élőknek nehéz eljutnia a munkahelyekre, mivel a 8. számú főúton közlekedő buszjáratok közül nagyon kevés megy be a telepre, illetve áll meg a Majolikagyári elágazónál.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen nem működnek a fiatalok foglalkoztatását, oktatását elősegítő programok. Ezekhez a szolgáltatásokhoz a megyeszékhelyen juthatnak hozzá. Több veszprémi iskola szervez esti, levelezős tanulási lehetőségeket, mint dolgozók gimnáziuma. A Munkaügyi Hivatal pedig szakmai képzéseket, átképzéseket szervez.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	38	2
2017	23	1
2018	38	1
2019	28	1
2020	39	0
2021	30	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci szervezetek és szolgáltatások a megyeszékhelyen érhetők a lakosság számára. A Munkaügyi Hivatal minden évben több szakma vonatkozásában tart képzést, átképzést a munkanélküliek számára. Ezeket a képzéseket általában Támop-os pályázati támogatásból finanszírozzák. Helyi foglalkoztatási programok a közfoglalkoztatási formán kívül nincsenek a településen.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nincsen rá adat.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincsen rá adat.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A Pesovár Ernő Művelődési Házban üzemel a Digitális Jólét (DJ) pont. A DJ pont keretében digitális eszközök és internet lehetőség biztosítja a digitális eszközökhöz való hozzáférést, továbbá programok és képzések segítik a lakosság digitális ismeretinek a bővítését.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a települési támogatás és az önkormányzat által nyújtott egyéb szociális ellátások helyi szabályairól szóló 6/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletébe épített be. A helyi rendelet szerint a települési támogatás formájában nyújtott ellátás a lakásfenntartási támogatás, a gyógyszer-támogatás, a temetési támogatás és rendkívüli települési támogatás, míg az egyéb szociális ellátások keretében nyújtott támogatás a gyermekétkeztetési kedvezmény, a beiskolázási segély és a születési támogatás.

Az aktív korúak ellátásának körében az aktív korú, munkaképes személyek foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak, az egészségkárosodott és 14 éven aluli gyermeket nevelő és gyermeke ellátását napközbeni ellátását nem tudják biztosítani személyek egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosultak, amennyiben az Szt-ben meghatározott jogosultsági feltételeknek megfelelnek. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell igazolnia. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Az aktívkorúak ellátásában részesülőknek továbbra is előírás a munkaügyi kirendeltséggel való együttműködés.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	38	1,61%	4	10,53%
2017	23	1,00%	10	43,48%
2018	38	1,65%	17	44,74%
2019	28	1,24%	8	28,57%
2020	39	1,72%	18	46,15%
2021	30	1,37%	9	30,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a nyilvántartott álláskeresők száma és az álláskeresői támogatásban részesülő lakóinak száma és aránya csökkenő tendenciát mutat. 2020. évben a covid helyzet miatt megugrott az álláskeresők száma, de 2021. évben már csökkent a számuk.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális részesülő álláskeresők támogatásban nyilvántartott száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő álláskeresők nyilvántartott száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	11	28,95%	0	0,00%	15	39,47%
2017	3	13,04%	8	33,09%	13	56,52%
2018	9	23,68%	4	10,89%	26	68,42%
2019	6	21,43%	7	23,64%	14	50,00%
2020	4	10,26%	6	16,46%	22	56,41%
2021	1	3,33%	3	9,03%	10	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartásba vett álláskeresők többsége álláskeresői ellátásban részesül, 9%-uk foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül és minimális százalékban részükre szociális támogatás kerül megállapításra.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	1
2020	1
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

2021 évben egészségügyi és gyermekfelügyeleti támogatásban ne részesült herendi lakos.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A városban a lakások száma 2019. évtől folyamatos növekedést mutat. 2019. évben 1336, 2020. évben 1346, 2021. évben pedig 1352 db lakás található a településen. Az építkezések száma 2019 és 2020. évben évente 10 lakás, amely Herend viszonylatában elég nagy számnak tekinthető.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	1319	4	3,03	33,59	96,89	97,19
2017	1320	1	0,76	33,56	97,12	97,42
2018	1326	6	4,52	33,41	96,98	97,29
2019	1336	10	7,49	33,16	96,26	97,01
2020	1346	10	7,43	32,99	96,36	97,18
2021	1352	6	4,44	32,84	99,56	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az ingatlanok többsége családi ház. A város alsó részén található egy társasházi övezet, itt több régi vagy felújított és új építésű társasház található. A kevesebb jövedelmű lakosok inkább ezekben a társasházakban vettek lakást, illetve itt bérelnek albérletet.

2000 és 2005 év között sok társasház tetőterét beépítették és felújították, illetve két nagy új társasház is épült, de a gazdasági válság óta csökkennek az ilyen beruházások. A családi házak rendezettek, megfelelő állapotban vannak, de egyre több család nem tudja az ingatlant karbantartani, felújítani. A település keleti részén kerültek kialakításra közművesített és közmű nélküli telkek. Folyamatosan értékesítésre kerülnek a telkek, és folyamatos ezen a részen az építkezés. Itt épülnek az új családi házak. A telkek utáni kereslet emelkedést a Kormány családpolitikája, a fiatal házásoknak adott lakástámogatások nagymértékben befolyásolják.

a) bérlakás-állomány

A Herendi Önkormányzat 2017. évben még két darab szolgálati jellegű és egy belügyi rendelkezésű bérlakással rendelkezett. 2018. évben azonban a belügyi és egy szolgálati jellegű lakás értékesítésre került a benn lakó bérlők számára. A rendelkezésre álló szolgálati bérlakás a házi orvos elhelyezésére van kijelölve.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat átadott állami vagyon útján 1 darab szociális bérlakással rendelkezik 2013. évtől, amelynek kiadása pályázat útján fog történni. A szociális bérlakás kiadására vonatkozó előírásokat az önkormányzati tulajdonú lakások bérletéről szóló 9/2013.(V.3.) önkormányzati rendelet szabályozza. Jogosultsági feltételként előírásra került a herendi lakóhellyel való rendelkezés, az ingatlantulajdonnal és jelentősebb ingóvagyonnal nem rendelkezhet a pályázó, és az együtt költöző közeli hozzátartozóknak az egy főre eső jövedelme a mindenkori öregségi nyugdíj 280%-át nem haladhatja meg. Előnyben részesítő szempontként került meghatározásra a gyermeknevelés, az albérletben, lakásnak nem minősülő helyen, vagy szociális intézményben való tartózkodás.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat nem rendelkezik ilyen ingatlannal.

d) lakhatást segítő támogatások

2016. évtől a helyi önkormányzatok a helyi rendeletükben és a települési támogatás formájában támogathatják a lakhatáshoz kapcsolódó költségeket. Herenden a települési támogatásként nyújtott lakásfenntartási támogatásban részesülők száma csökkenést mutat, annak ellenére, hogy a jogosultsági jövedelemhatár emelésre került. A településen a települési támogatásban részesülő lakosok száma erőteljes csökkenést mutat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	97	9
2017	58	7
2018	47	31
2019	46	35
2020	37	25
2021	29	30

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság

A településünkön is komoly problémát okozhat az eladósodottság, főként a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, alacsony jövedelmű, idős, vagy sokgyermekes családokra nézve. Az adósságcsökkentési támogatás intézményi, személyi háttere hiányzik, ezért az önkormányzat nem vezette be ezt a támogatási formát a településen. A lakáshitellel rendelkező családok egy része nem tudta fizetni a hitelt, közülük sok család élt az államtól való visszabérleti lehetőséggel.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Herend külterületén található Majolika ligeti (volt Bányatelepi) lakások többsége félkomfortos, az áram, víz be van vezetve, a fűtés egyedi kályhával, kandallóval megoldott. A Bányatelepen élők utazása részben megoldott, néhány Volán járat megy a telepre reggel és délután, így az óvodába, iskolába be tudnak járni a gyerekek és haza tudnak utazni. Kinn a 8-as úton a Majolikagyári buszmegállótól több járatral tudnak utazni a telepen élők, de sokszor gond az utazás a munkába járás szempontjából is. A TOP-5.2.1-15-VE1-2016-0005 azonosítójú Herend, Bányatelep felzárkóztatását elősegítő komplex programok című pályázat keretében 2018. február és 2021. szeptember között egy 9 fős kisbusz szállítja a gyermekeket az óvodába és iskolába. Az önkormányzat 2021. október 1-től létrehozta a Tanyagondnoki Szolgálatot, amely a Majolika ligeti és külterületi lakosok szállítását végzi.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Jogszába úgy nem határozza meg a szegregált lakókörnyezet fogalmát, viszont a szegregátumok felszámolására irányuló EU-s pályázatok adtak egyfajta fogalom meghatározást. E szerint szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb nyolc általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

Herend külterületén, Herendtől nyugati irányba, a 8-as főút közelében fekszik Herend-Majolika liget (volt Bányatelep). A főútról egy körülbelül 1 km-es bekötőúton lehet megközelíteni. Herend központjától hozzávetőlegesen 5 km-re fekvő településen 80 ember él. A 17 hektáron fekvő szegregátum 2 részből áll. A déli lakórészen lakótelepi jellegű, emeletes lakások vannak, míg az északi részen bányász-társasházak vannak. A telepen 51 lakás található. A bányáslakások állapota rossz minőségű, míg a déli részen fekvő lakások nagy részét a közelmúltban felújították. Ezen lakások teljes közműellátottsággal rendelkeznek, míg a bányáslakások gázközmű nélküliek. A közszolgáltatások kizárólag Herend központjában érhetők el, így az itt élő embereknek utazniuk kell a szolgáltatások igénybevételéhez. Jellemző tömegközlekedési eszköz az autóbusz, azonban a településre kevés a menetrend szerint közlekedő járatok száma. A Herendről Majolika ligetre (volt Bányatelepre) a 8. számú főút egy 2018. évben felújított és leaszfaltozott mezőgazdasági és vegyes használatú út vezet. A vegyes használatú út kerékpáros útvonalként is kijelölésre került. A Majolika ligetben (volt Bányatelepen) élők víz-és szennyvíz ellátottsága javult, mivel a TOP-4.3.1-16-Vel pályázat keretében a víz és szennyvíz gerincvezeték kiépítésre került a Majolikaligetben is, a társasházak rákötése a gerincvezetékre megtörtént. A Majolika ligetben élők számára is már a Bakonykarszt Zrt. nyújtja a szolgáltatást.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A szegregációval veszélyeztetett területre, azaz a Bányatelepi külterületi lakott városrészre vonatkozóan a KSH szolgáltatott adatot a 2011. évi népszámlálási adatok alapján.

KSH 2011. évi adatai a szegregátumra vonatkozóan

Mutató megnevezése	Herend összesen	Bányatelep a szegregációs mutató 30% feletti
Lakónépesség száma	3403	94
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	14,9	19,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	65,9	68,1
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	19,3	12,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	13,5	51,6
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	13,9	1,6
Lakásállomány (db)	1311	47
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	3,3	14,9

Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	32,8	56,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	7,7	32,8
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	62,5	40,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	29,8	48,7
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	3482	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	46,9	89,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	50,2	61,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	9,0	22,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	4,3	13,9
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	2,6	12,8
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	8,2	46,2

A TOP-5.2.1-15-VE1-2016-0005 azonosítószámú Herend, Bányatelep felzárkóztatását elősegítő komplex programok című pályázat keretében felmérés készült a Bányatelepen élők helyzetére, viszonyaira vonatkozóan. A felmérés során elért lakosság száma 73 fő. Vannak olyanok, akik lakcímmel rendelkeznek, de nem élnek a Bányatelepen, illetve vannak, akik külföldön dolgoznak.

Életkori megoszlás

1-5	3
6-18	12
19-50	28
51-70	27
70-	3

Iskolai végzettség

8 általános alatti	6
8 általános	21
szakmunkás	18
technikum	1
érettségi	6
OKJ	2

Foglalkoztatási adatok

dolgozik	30
munkanélküli	2
inaktív	5
nyugdíjas	16

Gyermekek oktatási, nevelési intézményekben való részvétele

iskolás	11	1 fő osztályismételt 3 fő tanulási nehézségeiről szakvéleménnyel rendelkezik
óvodás	3	
bentlakásos intézményben	1	fogyatékkal élő

Lakások tulajdoni viszonyai

tulajdonos	23
bérlő	4
szívésségi lakáshasználó	2
haszonélvező	2
tulajdonos házastársa	1

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Herend-Bányatelepen, új elnevezése Majolika ligeten korábban barnaköszén bányászatot folytattak, ezzel egy időben a terület déli részén megépült a Városlódi Majolikagyár. A telepen dolgozó emberek részére lakóházakat építettek. Később, bányászat megszűnésével, valamint a kerámiaipar leépülésével az emberek elvesztették egzisztenciájukat. E folyamat következtében a lakóházak, a lakóházak környezete folyamatosan leépült. A tehetősebb lakosok elköltöztek, helyüket szegényebb emberek foglalták el. Az ingatlanok ára jelentősen esett, gettósodási folyamat zajlott le. A Majolika ligeten (volt Bányatelepen) a hátrányos helyzetű családok vásárolnak inkább lakást.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az 1997. évi CLIV. egészségügyi törvény alapján elő kell segíteni az egyén és ez által a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával. A lakosság számára esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosítani kell. Meg kell teremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbitatlan maradjon.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Herenden két felnőtt, valamint egy gyermek háziorvosi szolgálat biztosítja az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az Iskola egészségügyi ellátást a házi gyermekorvos látja el, mind az óvodában, mind az iskolában.

A településen egy fogorvosi alapszolgáltatás működik.

Az egészségügyi alapellátáshoz való hozzájutás akadálymentes, vizesblokkjaiban akadálymentes mellékhelyiség található.

A munkaidőn kívüli, a munkaszüneti-; valamint az ünnepnapok alkalmával az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást a megyeszékhelyen működő Egészségügyi Alapellátási Központ látja el.

A településen 2012. év végéig önálló védőnői szolgálat működött 2 fő védőnő foglalkoztatásával. 2013. január 1. napjától ezt a feladatot a Szentgál Település Önkormányzatával közösen fenntartott Védőnői Szolgálat látja el.

A védőnők ellátják a várandósokat, a 0-7 éves gyermekeket és az iskola-egészségügy keretén belül az általános iskola tanulóit, illetve az óvodásokat. Ebből adódóan ténylegesen a gondozottak

száma magasabb. Betöltetlen status nincs a védőnői szolgálatnál, a védőnői ellátás területén nem tapasztalható hiányosság, mindenki egyenlő jogon, megkülönböztetés nélkül hozzájut az ellátáshoz.

Herenden egy gyógyszerár működik, amely nem akadálymentesített.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	1	0	0,00
2017	0	2	1	1	47	9,58
2018	0	2	1	1	47	9,52
2019	0	2	1	1	47	2,41
2020	0	2	1	1	41	1,08
2021	0	2	1	1	35	0,00

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen rendszeres tüdőszűrés, amelyhez a Herendi Művelődési Házban biztosít helyet az önkormányzat. Évente tartanak szűréssel foglalkozó szervezetek látással és csontritkulással kapcsolatos szűréseket. A szűréseken alacsony a részvétel.

A gyermekorvosi és védőnői ellátás keretében megvalósulnak a kötelező koragyermekkori szűrések, illetve a közoktatási intézményekben a kötelező szűrések vizsgálatok.

2013-tól elérhető a 25-65 év közötti nők részére a Népegészségügyi célú „Védőnői Méhnyakszűrő Program”, amelynek keretében a helyi védőnő végzi el a szűrést.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátást a település nem tart fent. Veszprémben és Ajkán lehet elérni a fejlesztő és rehabilitációs szolgáltatásokat. Az ellátásokra, fejlesztésekre való eljutást a Támogató Szolgálatoknak kellene segíteni. A valóságban azonban ez nem igazán valósul meg. A Herenden élő speciális iskolába járó gyermekek szállítását nem mindig tudja a Szolgálat felvállalni a kialakult napirend, valamint a tárgyi és személyi feltételek hiányában.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az Általános Iskolában a Herendi Városüzemeltetési és Közszolgáltató Intézmény fenntartásában működő Rozmaring Intézményi Étterem biztosítja az iskoláskorú gyermek részére a gyermekétkeztetést, valamint a felnőtt, valamint szociális étkeztetést. A szakmai ajánlások figyelembevételével, a tápanyag és energiaérték megtartásával állítják össze a menüsört. A

gyerekek minden nap kapnak gyümölcsöt és iskolatejet. Az egészséges táplálkozás szempontjai a jogszabályi változások miatt egyre jobban megjelennek az ételekben.

Az óvodában külső szolgáltatótól a Manufaktúra Zrt. fenntartása alatt álló Paletta Étteremből vásárolják az ételt. Az étterem figyel a gyermekek sajátos igényeire, energia és vitaminbevitelére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sokszínű sporttevékenység valósul meg a városban. A közoktatási intézményekben a testnevelés órákon és sport szakkörökön vehetnek részt a gyerekek. A Herendi Hétszínvilág Óvodában és Bölcsődében sokmozgásos tevékenységet folytatnak a mozgásra nevelés, a finommotorika fejlesztése érdekében. Az épületben tágas és világos tornaterem áll a gyerekek rendelkezésére, ahol futnak, gimnasztikáznak, labdajátékokat és ügyességi játékokat játszanak. Az óvodának 10 db fém kerékpárja, triciklijé van, amellyel az udvaron tudnak mozogni a gyerekek. 2020. évben a Herendi Porcelán Sportkör kezelésében álló sporttelepen óvodai műfüves pálya került kialakításra pályázati támogatás segítségével. Az óvodások rendszeresen átjárnak a műfüves pályára focizni, mozogni.

Az általános iskolában a testnevelés órákon kívül az iskola szervezésében részt vehetnek a gyerekek tömegsporton, lány kézilabdán, fiú labdarúgáson, játékos sporton és szivacs kézilabdán. Külső szervezésben valósul meg a tea-kwon-do, a trambulín és asztalitenisz foglalkozás. Az iskola 563 m² küzdőterű tornacsarnokkal rendelkezik, itt tornáznak a gyerekek, illetve délután, este a lakosság is igénybe veheti térítés ellenében. Az iskola udvarán egy kézi- és egy kosárlabdapálya került kialakításra. 2012. ében került felújításra a futópálya, amely az atlétikai edzéseket segíti, illetve a lakosság is tudja használni. A szülői munkaközösség segítségével a kisebb gyermekek számára játszótér is létesült az udvaron.

Szabadidősportra a városban az iskolai tornaterem és sport és futópálya, az önkormányzat tulajdonában álló edzőpálya, valamint a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. tulajdonában álló és a Herendi Sportegyesület használatában álló sporttelep nyújt lehetőséget a lakosoknak. Az iskolában lehetőség van a labdarúgásra, aerobica, kosárlabdára, fittbalra. A sporttelepen focizhatnak, kézilabdázhatnak és futhatnak a sportrajongók. Vállalkozások fenntartásában működik néhány egyéb sportolási lehetőség is, mint a zumba, aerobics, spinner.

Nagy hagyománya van a verseny és utánpótlás nevelésnek a labdarúgás terén és a Taekwon-do sportban. A Herendi Porcelán Sportkör nagy múltra tekint vissza. A sportkör 118 fő igazolt taggal rendelkezik. Az SK keretei között két felnőtt csapat minden utánpótlás csoportban szerveződött labdarúgó csapat. A Bozsik program keretében az óvodáskortól járnak versenyre a gyerekek.

Nagy sikereket ér el a Herend Városi Teke Klub is. Nagyon színvonalas tekepályával rendelkezik az egyesület. NB II-es és NB I-es sikereket is elkönyvelhettek.

Jelentős számú tagja van az idő és pénzigényes modellezésnek is. A modellezők a Herendi Modellező Sportegyesület kereteiben járnak versenyekre. A világranglistán jegyzik őket.

A Herendi Tea-kwon-do Egyesület versenyzői is szép számban képviseltetik magukat országos bajnokságokon. Versenyzőik a mai napig az országos élvonalba tartoznak.

A tornászni vágyó fiatalok a Kenguru Torna Club Egyesület tornaóráira járnak. A régi iskola épületében több millió forint ráfordítással felújításra került a tornaterem, ahol modern ugrógödör és új eszközök kerültek elhelyezésre. A Torna Klub számos hazai és külföldön megrendezett versenyen képviselteti magát és rangos helyezéseket érnek el.

2019. évben a zöld város projekt keretében a város kapujában a Spar és Jóléti tó környékén zöldterület felület konstrukció valósult meg, parkosítással, futópálya kiépítésével, felnőtt sportpark és játszótér kialakítással. A terület egyaránt ad szabadidős és sportolási lehetőséget a gyerekkorosztálynak, illetve a felnőtteknek is.

2020. évben került átadásra a Herend, Fasor utcai zöld területen a C típusú sportpark, amely a felnőtt lakosoknak nyújt szabadidős edzési lehetőséget.

2022. évben Magyar Falu támogatás segítségével a Herend, Fasor utcai zöld területen egy 2-10 éves korosztályosnak való közterületi játszótér került kialakításra a kisgyermekes családok örömeire.

A városban a sportolni vágyók számára nyújt lehetőséget a magánvállalkozásként nyitott edzőterem, ahol erőnléti edzések, köredzések, küzdősportok várják a lakosságot.

Herendnek is van Futó Nagykövete, aki mostanra nagyszámú csoportot szervezett maga köré, akikkel rendszeresen futnak és sok versenyre elmennek.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorult személyek részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A szociális törvény értelmében a személyes gondoskodás magába foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatás: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgálat, utcai szociális munka, nappali ellátás. Az Szt. 86. § -a alapján a települési önkormányzat köteles biztosítani az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a kétezer főnél több állandó lakos esetén a családsegítést, hármezer főnél több állandó lakos esetén az idősok nappali ellátását.

Szakosított ellátások: ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, egyéb szociális intézmény.

Herend Város önkormányzata az Szt. 86. §-ában foglalt ellátási kötelezettségének eleget tesz. A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulás fenntartásában lévő Egyesített Szociális Intézmény telephelyeként működő herendi Idősok Klubja szolgáltatja a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást és a nappali ellátást. Az idős és felnőtt lakosság igényeit igyekeznek kielégíteni szolgáltatásaikkal. A nappali ellátás tárgyi és higiéniai feltételeit javítani kellene. A szociális étkeztetést egyre többen igénybe szeretnék venni, de a szállító jármű és a személyzet az ellátottak számát korlátozza.

Családsegítést Herend és 2023. évtől további 7 település illetékességi területére a Herend Környéki Önkormányzatok Család és Gyermekejóléti Szolgálat látja el. Családsegítő szolgálat munkatársai rendszeresen járnak a telepre. Az alapellátás keretében gondozzák a rászorult családokat, segítenek az ügyek vitelében. Az Egyesített Szociális Intézmény telephelyeként működő Idősok Klubja több rászorult családnak szállít ki ebédet a szociális étkeztetés keretében.

f) drogprevenciós szolgáltatások;

Az Alkohol-Drogsegély Ambulancia látja el a drogprevenciós szolgáltatásokat Herend városa tekintetében is.

Az Ambulancia a gyógyulni akarók számára járóbeteg rendszerben történő addiktológiai ellátást biztosít, a betegek igényeihez alkalmazkodva rövid és hosszú távú gyógyszeres, ill. pszichoterápiát végeznek egyéni-, szükség esetén családterápiás formában. A kliensek szociális problémáinak megoldásában is nyújtanak segítséget. Lehetőség van elterelés elvégzésére állapotfelméréssel együtt. Ártalomcsökkentő programok keretén belül ingyenes AIDS, Hepatitis, TBC szűréseket szerveznek, tücsere-programot, valamint Metadon-fenntartó kezelést biztosítanak. Telefonos, személyes, illetve ingyenes jogi tanácsadást nyújtanak. A megyében (iskolán vagy iskolán kívüli) prevenciós feladatokat látnak el egy/pár alkalmas interaktív foglalkozásoktól a komplex drogprevenciós foglalkozásokig (akkreditált) igény szerint gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem került sor hátrányos megkülönböztetésre a szolgáltatások nyújtása során.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az önkormányzat a helyi rendeleteiben meghatározott segélyekkel, támogatásokkal segíti a mélyszegénységben élőket, illetve hátrányos helyzetű lakosokat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

Herend város életében a helyi viszonyok szabályozása, a lakosság érdekében tevékenykedő önkormányzati hatáskör a Képviselő-testületet illeti meg. Herend Város Önkormányzat Képviselő-testületnek 6 képviselő tagja + a polgármester. A Képviselő-testületet a polgármester vezeti, munkáját éves munkaterv alapján végzi. A Testületi ülések általában nyilvánosak, azon bármelyik lakos részt vehet. Évente egyszer közmeghallgatást tart. Az ülésekre, a napirend érintettjei, a civilszervezetek meghívást kapnak. A település lakossága a hirdetőtáblákra kifüggesztett meghívóból és a település honlapjáról értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Fontos szerepet játszanak település mindennapjaiban a civil szervezetek, amelyek saját működési területükön kiemelkedő munkát végeznek, mind a hétköznapiakban, mind pedig a jeles eseményeken, a település fejlődésének érdekében, a lakosság érdekeit, igényeit figyelembe tartva. Minden csoportról elmondható, hogy képviseltetik magukat a település rendezvényein, ahol aktív jelenléttel, munkával segítik a sikeres lebonyolítást. A tervezéstől, egészen a megvalósításig, lebonyolításig részt vesznek a rendezvényeken.

Herenden működő civil szervek: Német Nemzetiségi Dalkör, Herendi Német Nemzetiségi Egyesület, Bakony-Hargita Baráti kör, Stingl Vince Szociális és Kulturális Közalapítvány, Általános Iskolás Gyermekekért Közalapítvány, Herendi Horgász Egyesület, Herendi Porcelánművészeti Múzeum Alapítvány, Herendi Porcelán Sportkör, Herend Városi Tekeklub, Herendi Tea-kwon-do Egyesület, Herendi Modellező Sportegyesület, Kenguru Torna Club.

A városban működő civil szervek öntevékeny csoportok részére a Pesovár Ernő Művelődési Ház és a telephelyeként működő Közösségi és Tájház biztosít helyiséget. A zöldváros pályázat keretében 2019. évben a Jóléti tónál vízi színpadot és kiszolgáló szociális helyiséget épített az önkormányzat. A Tószínpad ad lehetőséget a nyári időszakban a szabadtéri programok, koncertek megtartására.

Elmondhatjuk, hogy adott, meglévő kis közösségi élet jól működik, közösségen belül, feladatukat, funkciójukat betölti. Lehetőségeket kínálva – érdeklődési kör szerint – a lakosság felé.

Anyagi jólétű társadalmunk velejárója, hogy minden a megszerzés és nem a munka élvezete körül forog. A családok terheltek, kevés idő és energia jut közösségi életre, és egyéb rekreációs feltöltődésekre. Ezért a kezdeményező készség, és akarat a településen kevés. A problémák nehezen jönnek felszínre. Mindenki vár a másokra.

Néhány civil kezdeményezés – mely a változtatást sürgetné – kisléptékű, mivel nem talál megfelelő partnerre az adott „pozícióban” lévő felelős személyekben. Az érdekeket egyeztetni kell, motivációs hajlandóságot pedig fel kell kelteni.

Nagyobb város szintű szabadidős rendezvényekre (Nőnap Bál, Szilveszter, Farsang stb) nehéz segítőköt toborozni, szinte mindig ugyanaz személyek veszik ki oroszlánrészüket a munkákban és áldozzák szabadidejüket a közösség érdekében.

Pozitívként jegyezhető meg, hogy ha a cél viszont ki van jelölve és az ötlet megvalósítható az összefogás őszinte, a civilek lelkesek és örömmel teszik a település lakói érdekében.

A továbbiakban az önkormányzat célul tűzi ki, a közösségfejlesztés és építés fontosságát. A kis közösségek részére kapcsolódási pontot találni a rendezvények szervezése és lebonyolítása érdekében. Ennek egyik eszköze a rendszeres lakossági fórum, vita és kerekasztali megbeszélések, ahol a problémák felszínre jöhetnek, gondolatébresztő megoldások kialakulhatnak. Másrészt a közösségi terek további kialakítását tervezi a település.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Herend városában nem jellemzőek az etnikai konfliktusok. Néhány roma család lakik a településen, akik a társadalmi együttélés szabályait betartják.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A Családsegítő Szolgálat szervezi és koordinálja az adományházat, ahová ruhákat, játékokat, használati tárgyakat lehet vinni és azt a rászorult családok részére juttatják el. Karácsonykor pedig a „Cipősdoboznyi szeretet” gyűjtés során ajándécsomagokat állítanak össze a hátrányos helyzetű családok számára.

A Védőnői Szolgálat szükség szerint adományokat juttat a krízishelyzetbe került kisgyermekes családok részére.

Az önkéntes munka minősége, és mennyisége is a civil szervezeteknél mérhető leginkább. Az egyesületek, szervezetek tagjai rengeteg önkéntes munkát vállalnak a településen belül, és kívül is. Ott vannak, ha baj van, és segítő kezekre van szükség, és akkor is segítenek, ha a település egy jeles esemény, rendezvény előtt áll.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Herend, mivel régi sváb település, ezért a sváb hagyományok ápolása a fő célunk. Településünkön működik a Herendi Német Nemzetiségi Kulturális Egyesület, melyhez tartozik a Vergissmeinnicht Tánccsoport, - kb. 12 fővel működik - és a Német Nemzetiségi Dalkör, mely 28 fővel működik -. Az egyesület fő támogatója a Herendi Német Nemzetiségi Önkormányzat, jelentős összeggel segítjük munkájukat. Mindkét csoport szép eredményeket ért el, ezáltal öregbítik Herend hírnevét.

Az általános iskolában is működik egy német nemzetiségi tánccsoport, a felkészítő pedagógusok továbbképzését is a nemzetiségi önkormányzat finanszírozta.

A régi iskola épületében van berendezve egy terem tájszobának, ahol egy korabeli konyharész és egy szobarész tekinthető meg. A lakosság segítségével nagyon sok tárgyat tudtunk összegyűjteni. Az iskolásoknak népismeret órát szoktak a pedagógusok ott tartani, illetve Hudi Katalin képviselő mesedélutánt szokott tartani a kicsiknek.

Településünkön, az 1900-as évektől működik a Christkindl spiel –, mely a karácsonyi ünnepkörhöz kötődik és az általános iskolás gyerekek részvételével valósul meg. December 24-én házról-házra járva viszi a csoport az örömhírt, hogy megszületett a kis Jézus. A Christkindl-k magyarul és németül énekelnek. A Christkindl csoport ruhája, napjainkban is ugyanúgy néz ki, mint az 1900-as évek elején. A ruhák elkészítéséhez nagyon sok munka és szakértelem szükséges.

Folyamatban van egy házvásárlás, az ún. „Scheller-ház”, melyet pályázati pénzből valósítunk meg. Településünkön ez az utolsó, megmaradt épület, mely az 1800-as években épült és stílusjegyeiben hűen tükrözi az akkori sváb építészeti stílust. Ez az egyetlen megmaradt „tornácos ház” Herenden, megmentése mindenképpen indokolt a herendi svábság

hagyományainak megőrzése szempontjából. A ház megvásárlása és felújítása után ebből szeretnénk tájházat kialakítani, a meglévő gyűjteményt is itt helyeznénk el.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen vannak öntevékeny csoportok, szerveződések. Ide sorolható a kézművességgel foglalkozó csoportok, pl. Lányok-Asszonyok klubja. Több sportoló csapat is szerveződött, mint a futókörök, a Futó Nagykövet mellé felállt csapat. Illetve van a szabadidős programokat szervező csapat, amelyet Újhelyi Gábor képviselő vezet.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen kevés számú roma lakos él, nincsen roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szegregátum, nem kielégítő szociális hálóval	Tanyagondnoki szolgálat létrehozása a külterületen
A szegregátumban élők munkába állásának nehézségei a közlekedés elégtelensége és a gyermekfelügyelet hiánya miatt	Nappali gyermekfelügyelet megoldása, közlekedés javítása – Bányatelepre kivezető út felújítása, szilárd burkolattal való ellátása
A Bányatelepen nincs az EU-s normáknak megfelelő játszótér	Eu-s szabványoknak megfelelő játszótér kialakítása a Bányatelepen
Mélyszegénységben élők bevételi lehetőségei korlátozottak	Helyi piac bevezetése – a kiskertekben megtermelt és feldolgozott termékek eladására
Közösségi kertek létrehozása- pl. a Bányatelepen	
Nincs információ a szakipari munkákat, szolgáltatásokat nyújtók és igénybe vevők, az eladni és vásárolni szándékozók között	Helyi aranyoldal létrehozása a városi honlapon

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A társadalmi kirekesztődést, mint társadalmi folyamat vizsgálatakor általában a munkaerő-piaci helyzetet és az emberi kapcsolatokat vizsgáljuk. A társadalmi kirekesztődést elemezve elsősorban a munkaerőpiacról tartósan kiszorult, kiüresedett vagy ki sem épült emberi kapcsolatokkal rendelkező felnőtteket számítjuk, s mindaz, ami a gyermekekkel történik, csak a felnőttek helyzetének folyományaként, következményeként jelenik meg. A gyermek ilyenkor nem más, mint fogyasztási egység, súlya az első felnőtt által megtestesített fogyasztási egység értékének fele.

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programunk is különös figyelmet fordít a gyermek helyzetére, és részletesen kielemezti az általános jellemzőiket.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Herend lélekszáma 2021. évben 3494 fő volt. Az állandó népesség száma évek óta stagnál. A nők-férfiak aránya közel azonos 50-50%-ban oszlik meg, 2021-ben a település öregedési indexe 130,08%-volt, mely előrejedő népességszerkezetet jelez. A településen élő gyermekkorúak száma 713 fő, ez az arány az állandó népességen belül 20,4%-ot tesz ki. Megfigyelhető a gyerekkorosztály létszámának kismértékű növekedése, és az időskorúak számának kismértékű csökkenése. A településen az elmúlt két évben inkább az elvándorlás jellemző. A természetes szaporodás mértéke negatív volt, ami szintén a lakosság csökkenését erősíti.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 742	1 752	3494	49,86%	50,14%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			96	2,75%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	258	245	503	7,38%	7,01%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	68	46	114	1,95%	1,32%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Akkor veszélyeztetett egy gyermek, ha a gyermek maga miatt vagy környezete által olyan helyzetbe kerül, amely által a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése gátolva, akadályozva van.

Ha a szülő a gyermek veszélyeztetettségét a Családsegítő Szolgálat által biztosított alapellátás önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de feltételezhető, hogy a gyermek fejlődése a családi környezetében mégis biztosítható, akkor kerül sor a védelembe vételre, amelynek hatásköre 2013. január 1-től átkerül a járási hivatal Gyámhivatalához.

Herend város közigazgatási területén 2021. évben 3 fő került védelembe véve.

A veszélyeztetett (testi, lelki, környezeti, magatartási okok miatt) gyermekek száma emelkedést mutat, 2021. évben 5 fő.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	1	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	1
2020	0	1
2021	3	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2013. szeptember 1-től a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § (1)-(2) bekezdése értelmében

(1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a) - c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
b) a nevelésbe vett gyermek,
c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Herenden a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek közül 2021. évben nem volt halmozottan hátrányos helyzetű.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátás: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, gyermekétkeztetési kedvezmény és beiskolázási segély.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások: gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételeit a Gyvt. 18. § (1) bekezdése határozza meg. A jogosult gyermekek számára a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg egy évre. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

2021. december 31-i állapot szerint 2 fő gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

Megfigyelhető a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számának nagyarányú és folyamatos csökkenése. Ezt egyrészt a minimálbérek növekedése és a jogosultsági jövedelemhatár változatlansága magyarázza, másrészt a munkanélküliség csökkenése is befolyásolja.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	10
2018	4
2019	4
2020	6
2021	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A települési támogatás és az önkormányzat által nyújtott egyéb szociális ellátások helyi szabályairól szóló 6/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet szabályozza a helyi támogatások formáját. Ezek közül kimondottan a gyermekekhez kapcsolódó támogatás a gyermekétkeztetési kedvezmény és a beiskolázási segély.

Gyermekeitkeztetési kedvezményt már évek óta nem igényli senki, mivel a jövedelmi határok alapján nem jogosult az ellátásra.

Beiskolázási segély 2021. évben 2 gyermek részére lett megállapítva 5.000,- Ft fő összegben, összesen ilyen jogcímű kiadás 10.000, - Ft volt.

Bursa Hungarica támogatásra felhasznált összeg 2021. évben 50.000,- Ft (1 fő, havi 5.000, - Ft összegben részesült a támogatásban.)

A településen árvaellátásban 2021. évben 16 fő részesült.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	13	19	32
2017	13	20	33
2018	12	14	26
2019	9	12	21
2020	9	10	19
2021	9	7	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek étkeztetése a tanévben, illetve nevelési évben a helyi általános iskola napközis konyháján (Rozmaring Intézményi Étterem), valamint az óvodában a Paletta Étterem szolgáltatását igénybe véve megoldott.

2021. évben az általános iskolában ingyenes étkezők száma 4 fő, 50%-os kedvezményben részesülők 98 fő, az óvodában 122 gyermek ingyenes étkeztetésben részesült.

Szünidei gyermekétkeztetést nem vette igénybe egy gyermek sem.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	72	9	76	n.a.	n.a.	n.a.
2017	73	4	74	n.a.	n.a.	n.a.
2018	79	5	38	n.a.	n.a.	n.a.
2019	83	5	90	n.a.	n.a.	n.a.
2020	103	7	99	n.a.	n.a.	n.a.
2021	122	4	98	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati adatok

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Herend városában nem él menekült, vagy politikai menedékkjogot kérelmező gyermekes család.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen nincsenek ilyen helyzetű családok.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Herend külterületén fekszik Herend-Bányatelep, 2022. évtől új elnevezése Majolika liget. Herend központjától hozzávetőlegesen 5 km-re fekvő településrészben kb. 80 ember él életvitelszerűen. Az itt élő gyermekek többsége Herendre jár óvodába és iskolába. A tanulási nehézséggel küzdő gyermekek a szentgáli iskola eltérő tantervű csoportjába járnak. A közlekedés meglehetősen nehéz, mivel a 8. számú főközlekedési útról ritkán jár menetrend szerint közlekedő buszjárat a településre. A gyermekeket orvosi ellátásra, illetve bölcsődébe, iskolába – személygépkocsival nem rendelkező családok – tömegközlekedéssel szállítják, illetve a TOP-5.2.1-15-VE1-2016-0005 azonosítószámú Herend, Bányatelep felzárkóztatását elősegítő komplex programok című pályázat keretében 2018. február és 2022. szeptember között egy 9 fős kisbusz szállította a gyermekeket az óvodába és iskolába. 2022. október 1. napjától elindult a Tanyagondnoki Szolgáltatás. A szegregátumban élő gyermekes családokat az önkormányzat segéllyel, a Gyermekjóléti Szolgálat élelmiszerrel, ruhával, játékkal segíti. Évről-évre kevesebb a hátrányos helyzetű, támogatásra szoruló gyermek és család.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Herend Város egészségügyi alapellátásban védőnői szolgálatot működtet Szentgál Önkormányzatával létrehozott társulás formájában. A védőnői szolgálatban három főállású védőnő áll alkalmazásban. Ebből 1 védőnő mindkét településen lát el feladatot.

A védőnők strukturálisan az egészségügyi alapellátás részeként a területen, a különböző szintű oktatási intézményekben a prevenció terén tevékenykednek, népegészségügyi szűrővizsgálat-nővédelmi tevékenységként –védőnői méhnyakszűrés történik a védőnői tanácsadóban.

A védőnők feladatai a családtervezéssel kezdődnek, a várandós gondozással folytatódnak. Újszülött kortól 7 éves korig a területen, majd az óvodában és az iskolában követjük nyomon a gyermekek fejlődését.

A kötelező védőnői szűrővizsgálatok tanácsadás alkalmával elvégzésre kerülnek.

A védőnők látják el az általános iskolában (Herendi Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola, szentgáli Lőrincze László Általános Iskola és Fischer Mór Porcelán Ipari SZKI, valamint a Herendi óvodában (120 fő) Szentgáli L.L. Ált. Isk. 233 fő) a gyermekekkel kapcsolatos szűrési feladatokat. A Szentgál II. körzet a szentgáli és a herendi külterületi gondozottakból adódik össze, ill. az oktatási intézmények ellátásából, a tanácsadási és látogatási statisztikákban nincs (nem is kell) külön nyilvántartva a herendi és a szentgáli gondozott. A védőnők nem csak a 0-3 éves korú gyermekeket látják el, így az egy védőnőre jutó átlagos gyereklétszám jóval több, mint amit az alábbi táblázat mutat.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	113	113,00
2017	0	117	-
2018	1	114	114,00
2019	1	122	122,00
2020	1	128	128,00
2021	0	134	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen egy gyermek háziorvosi praxis működik. A csecsemő- és gyermekgyógyász végzettséggel rendelkező orvos látja el a település gyermekkorú lakosságát. Munkaidőn kívül, hétköznapi délután 16 órától másnap reggel 8 óráig, szabad-, és munkaszüneti napokon 0-24 óráig központi ügyelet érhető el a megyeszékhelyen.

A gyermek háziorvosi rendelő akadálymentesítésen megközelíthető.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 7 év alatti gyermekek ellátásaira nincsenek pontos adatok. Az óvodába jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint az 3. életévet betöltött gyermekeket kell beíratni. Megfigyelhető az a tendencia, hogy a munkahellyel rendelkező, tanultabb szülők gyermekeit már kétéves kortól beíratják a bölcsődébe. Az óvodában korai fejlesztés és rehabilitációs szolgáltatás nincs, logopédus és gyógypedagógus foglalkozik a beszédzavaros és finommozgásukban elmaradott gyermekekkel.

Óvodáztatási támogatásban évek óta nem részesült gyermek.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátás feladatait jelenleg a Herend Környéki Önkormányzatok Család és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatai a szociális segítő munka, tájékoztatási feladatok, ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, hatósági intézkedés, prevenció, szabadidős programok szervezése. 2022. évben az ellátott családok száma 7, az ellátottak száma 18 fő a településen.

A Szolgálat a gyermekek részére játszóházakat, kézműves foglalkozásokat tart, kirándulásokat, táborokat szervez.

A gyermekjóléti szolgálat Herenden keddtől péntekig áll a családok rendelkezésére. 2017. évtől a speciális szolgáltatásokat a Család és Gyermekjóléti Központok szolgáltatják. A nyújtott szolgáltatások: ingyenes pszichológiai tanácsadás, ingyenes jogi segítségnyújtás, addiktológus, fejlesztőpedagógus, készenléti telefon.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Herenden a bölcsődei ellátást a Herendi Hétszínvilág Óvoda és Bölcsőde intézményben külön szakmai egységként került kialakításra. A bölcsődei férőhelyek száma jelenleg 24 fő, de a TOP-1.1.4-19-VE1 kódszámú pályázat segítségével egy új önálló épületrésszel bővítésre került a bölcsőde, így 2023. évben a férőhelyek száma 36 főre növekszik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	12	14
2017	12	12
2018	12	12
2019	24	22
2020	24	24
2021	24	21

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

f) gyermekvédelem;

A településen a védelembe vett gyermekek száma 2022. évben 2 fő.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Válsághelyzetben lévő anyát a 2017. év során nem kellett gondozni. Krízis helyzetbe került családok az Önkormányzattól rendkívüli települési támogatást kérhetnek. Anyaotthon, valamint családok átmeneti otthona a településen nem működik. Legközelebb a megyeszékhelyen és Ajkán, mintegy 15 km-re működik ilyen jellegű szolgáltatás.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Szabadidős programok:

A Herend Környéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálatuk vállalkozások támogatásával a nyári szünetben kirándulásokat és szabadidős programokat szervezett a hátrányos helyzetű gyermekek részére. A programok között szerepelt kézműves foglalkozások (dekopázs technika megismerése), játékos vetélkedő, strandolás, túrázás.

Folyamatosan használt ruhákat, játékokat, bútorokat gyűjtenek a rászoruló családok számára. Az adományházat minden hónap első hétfőjén lehet igénybe venni a Művelődési Ház előterében.

Karácsony közeledtével a tavalyi évben is megszervezték „Egy cipősdoboznyi szeretet” elnevezésű gyűjtőakciót. A lakosság most is nagy számban hozott ajándékokat, amelyet közvetítésükkel eljuttatták a rászoruló gyerekek és családok számára.

A gyerekek számára szabadidős-és sportolási lehetőségeket az oktatási intézmények is biztosítanak.

Az óvodában lehetőség van kézműves tevékenységre, német táncra, zenetanulásra. Minden évben egész napos programot szerveznek a gyerekek számára gyermeknapkor. Márton napkor lámpás felvonulást és játékos vetélkedőt szerveznek.

Az iskolában szabadidős tevékenységként szakkör formájában biztosított a trambulint, a kézilabdát, játékos sport, foci, szivacs kézilabda foglalkozásokat. Minden évben külön az alsósok és felsősök számára megszervezik a farsangi bált.

A Hajagi Természetvédő és Szabadidő Egyesület évközben sok olyan rendezvényt, programot szervez, amelyen gyermekek is részt vesznek pl. Big Jump, túrázás, futóversenyek, szánkózás, jégkorcsolyázás.

A település fiataljainak 15-25 éves korosztálynak nincsen kialakított közösségi tere, összefogó szerveződése. A fiatalok főleg Veszprémbe utaznak egyéb szórakozóhelyekre, amely nem mondható a mai világban biztos és értékkövető megoldásnak. Szükség lenne a városban közösségi klub, „zug” biztosítására, amelyet saját ízlésük szerint rendezhetnek be és ahol összejöhetnek egymással beszélgetni, bulizni, játszani.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

2021. évben az általános iskolában ingyenes étkezők száma 4 fő, 50%-os kedvezményben részesülők 98 fő. A kedvezményesen étkezők száma stagnál.

Kormányzati intézkedésnek köszönhetően 1-8 évfolyamos gyermekek ingyen részesülnek tankönyvben.

Ingyenes étkezésben résztvevő óvodások száma 122 fő volt, ami az intézménybe beíratott gyermekek közel 98% -nak felel meg.

A szünidei gyermekétkeztetés öt éve nem valósul meg a településen, mivel nincs igény rá. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma nagyon alacsony és nem igénylik a szünidei étkeztetést.

Az óvodában az étkeztetést a Porcelánmanufaktúra működtetésében álló Paletta Étteremmel kötött megállapodás útján biztosítja az önkormányzat. A külső, kiszervezett ételmezésre nincs ráhatása az önkormányzatnak. A Paletta étterem az intézményvezetővel közösen dolgozza ki a gyermekek étlapját, figyelve a gyermekek speciális szükségleteire, vitaminbevitelére. A bölcsődei gyermekek külön étrend alapján étkeznek.

Az iskolai étkeztetést és a szociális étkeztetést az önkormányzat az Iskola épületében működő Rozmarin Intézményi Konyha szolgáltatásaként nyújtja. Az iskolai konyha műszaki és infrastrukturális feltételei elavultak, a kapacitása kicsi. Az önkormányzat szeretné saját fenntartásban működő konyhán biztosítani a közoktatási intézmények a szociális felnőtt étkeztetés számára az étkeztetési szolgáltatást. Ehhez azonban fejleszteni és felújítani szükséges az iskolai konyhát. A gyermekétkeztetés során az egészséges és vitamindús étrend kialakítására törekszik.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincsenek ilyen témájú programok Herenden.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés nem történt a szolgáltatások nyújtása során.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az önkormányzat a helyi rendeletében szabályozottak szerint rendkívüli települési támogatással, gyermekétkeztetési kedvezménnyel és beiskolázási segéllyel segíti a krízis helyzetbe került, rászoruló családokat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, kiemelten tehetséges gyermek) ellátása az óvodában és általános iskolában is személyi és tárgyi feltételek hiányában nehézségekbe ütközik. Az SNI-s gyermekekkel gyógypedagógus, logopédus foglalkozik a közoktatási intézményekben, de több kapacitásra lenne igény. A korai fejlesztés és felkészítő oktatás nem valósul meg.

Herenden a közterületek, a távolsági tömegközlekedés, a buszvárók, és a vasútállomás nem akadálymentes.

A herendi közoktatási intézmények nem teljesen akadálymentesek. A fizikai akadálymentesítés az óvodában részben megoldott, az iskolában nem megoldott. Az infokommunikációs akadálymentesítés nem valósult meg, így az integrált oktatási, nevelési célra nem alkalmasak.

A településen három fogyatékkal élő gyermek él, akiket a közeli megyeszékhelyre, illetve Ajkára szállítanak iskolába és fejlesztő programokra. A szállításuk is problémát okoz, mivel a településen támogató szolgálat nem működik. Legtöbbször a szülők maguk viszik, kísérik a speciális oktatási intézménybe a gyerekeket. A munkavállalást ez kellőképpen megnehezíti, ellehetetleníti.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	106	1	0,94
2017	102	1	0,98
2018	107	0	0,00
2019	93	0	0,00
2020	116	0	0,00
2021	125	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek száma évek óta 0 fő. A családok szociális, lakhatási és anyagi helyzete is javul, jónak mondható.

A településen működik bölcsőde, amely a törvényi előírásoknak megfelelően a 20 hetestől a 3 éves gyermekek nappali ellátását végzi. A Bölcsődébe leginkább a munkába visszatérő anyák gyermekeit gondozzák.

A férőhelyekhez viszonyítva évek óta több gyermek van beírva a bölcsődébe. De a hiányzások miatt az éves ellátotti átlaglétszám a férőhelyek száma szerint alakul.

A törvényi változás miatt, 2017. január 1. napjától, ha a településen élő 3 éven aluli gyermekek száma meghaladja a 40 főt, vagy legalább 5 kisgyermek számára igénylik a bölcsődei ellátást, akkor a szolgáltatást a településnek biztosítani kell, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés alapján. 2018. évben Szentgál Község Önkormányzata megkereste Herend Város Önkormányzatát a bölcsőde 1 csoporttal való bővítése és ellátási körzet Szentgál településre való kiterjesztése érdekében.

A bölcsőde 2019. január közepétől 2 csoporttal, összesen 24 férőhellyel működik. A felmérések szerint Herenden az elmúlt két évben sok gyermek született, akiknek szülei már jelezték a bölcsődei ellátásra való igényüket. A környező településekről is volt érdeklődés a szolgáltatás iránt, ezért szükségessé vált a bölcsőde újabb csoporttal való bővítése. A TOP-1.1.4-19-VE1 kódszámú pályázat segítségével egy új önálló épületrésszel bővítésre került a bölcsőde, így 2023. évben a férőhelyek száma 36 főre növekszik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Óvodában megbízásos jogviszonyban gyógypedagógus, logopédus, valamint pszichológus egyaránt dolgozik. Az iskolában az SNI-s és tanulási vagy magatartási zavarral küzdő gyermekeket egy logopédus látja el. Szükséges lenne a megfelelő számú egyéni fejlesztések megtartása mellett további szakember foglalkoztatására. Az iskolai szakmai feladatok tekintetében a Veszprémi Tankerületi Központnak van döntési jogosultsága.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	150	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	21	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	12	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	12	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonдозónő	6	0
Kisegítő személyzet	3	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A Herendi Hétszínvilág Óvoda és Bölcsődében az óvodai nevelés 6 csoportban folyik. A férőhelyek száma 150 fő, 2021. évben a beíratott gyermekek száma 125 fő. Megfigyelhető a településen a 3-6 éves korú gyermekek számának a növekedése. Az óvoda csoportok számát újra meg kellett emelni 6 csoportra, annyi óvodáskorú gyermek él a településen. Jelenleg a tornaszoba

került átalakításra és így csoportszobaként funkcionál. Szükség lenne egy tornaszobára, amelyet az épület bővítésével lehetne kialakítani.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógynevelési neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógynevelési neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógynevelési neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógynevelési neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógynevelési gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógynevelési oktatásban részesülő óvodás gyermek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	125	5	120	1	106	0	0	21
2017	114	5	120	1	102	0	0	20
2018	120	5	120	1	107	0	0	21
2019	117	5	120	1	93	0	0	19
2020	124	5	150	1	116	0	0	23
2021	139	6	150	1	125	0	0	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A közoktatási intézmények között, valamint az intézményeken belül nincs jogellenes elkülönítés, szegregáció.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

e)

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	32
2017	32
2018	41
2019	53
2020	44
2021	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolai tanulók közötti évfolyamismétlők aránya 0.7%, ami jóval az országos átlag alatt van. A gyermekek közötti magántanulók arány az országos átlaghoz közelít, 0.7%. A herendi iskolában a színvonalas oktatás és korrepetáló órák eredményeként kevés az évismétlők száma. Nem jellemző a magántanuló jogviszonyban tanulás sem. Magántanulói státuszt inkább a hátrányos helyzetű, valamint a tanulási és magatartási zavarral küzdő gyermekek között kerül sor.

- f) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az önkormányzat a helyi rendeleteiben biztosít olyan támogatásokat, amelyekkel a krízis helyzetbe került, rászoruló családoknak nyújt segítséget.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település közoktatási intézményeiben sem fizikai, sem infokommunikációs akadálymentesítés nem valósult meg.	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés a közoktatási intézményekben
A településen élő fogyatékkal élő gyermekek a megyeszékhelyre, valamint Ajkára járnak iskolába, valamint ott vehetik igénybe azokat a szolgáltatásokat, amelyek fejlődésüket elősegítik. Nem megoldott a speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztésre, kezelésre való elszállítása	Megoldást kell keresni arra a problémára, hogy a fogyatékkal élő és fejlesztést igénylő gyermekek el tudjanak jutni a megfelelő nevelést, oktatást nyújtó intézménybe, illetve kezelésre
Nappali felügyelet megoldása hiányos	Nyári napközi, vagy táborozási lehetőség kialakítása
Közétkeztetés feltételei nem megfelelőek, a gyermekek nem táplálkoznak egészségesen, sok gyerek és felnőtt nem jut meleg ételhez, az óvoda piaci áron külső szolgáltatótól vásárolja az étkeztetési szolgáltatást, nem megoldott a nyári étkeztetés	Egészséges gyermek és felnőtt étkeztetés kialakítása- iskolai konyha felújítása, kapacitásának bővítése
Ifjúságot összetartó, szabadidős lehetőségeket biztosító fórum, csoport hiányzik	Ifjúsági Klub létrehozása
Az iskola épületében található osztálytermek száma kevés a beíratott gyermekek számához képest	Az általános iskola épületének két tanteremmel való bővítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Vajon Herend városában megvalósul-e, és ha igen, mi módon a nők és a férfiak közötti esélyegyenlőség? A következő fejezetben e kérdésre igyekszünk megkeresni a választ a helyi sajátosságok figyelembevételével.

A nők esélyegyenlőségével kapcsolatban az alábbi szabályok adják meg az alapvető kötelezettségeket:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A fentiek értelmében nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében, egyenlő bánásmód illeti meg őket a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén, a szociális biztonság területén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Herenden az állandó népességben belül a nők aránya 50,14%, a 18-59 éves lakosság körében a nők aránya 28,08 %. A munkavállalási korú lakossághoz képest a nők 1,43 %-a munkanélküli, amely kevesebb arányú, mint a férfiaké.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,6	1,43	1,52%
2017	0,96	0,91	0,94%
2018	1,85	1,25	1,55%
2019	1,53	0,77	1,15%
2020	1,71	1,57	1,64%
2021	1,64	0,89	1,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők között a nők aránya 43,48%, ez kisebb, mint a férfiak aránya. A nők könnyebben és gyorsabba találnak munkahelyet maguknak.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	60,53	43,48
2017	39,13	55,56
2018	36,84	42,86
2019	46,43	30,77
2020	33,33	30,77
2021	30	11,11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a munkanélküliek közül közel egyenlő arányban vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban a nők és a férfiak. A Munkaügyi Kirendeltségek mindkét nemre vonatkozóan és a hiányszakmákra figyelemmel szerveznek képzéseket.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküli nők a településen képzettnek mondhatóak, közel felének van szakképzettsége és gimnáziumi végzettsége. Az tapasztalat, hogy a szakképzettséggel és az érettségivel rendelkező nők nehezebben találnak munkát, mint az alacsonyabb végzettségűek. A betanított munkahelyekre a környező városokban nagyobb a kereslet.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs olyan informáciánk, mely szerint a településen a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés érne a nőket. Az önkormányzati intézményekben és közfoglalkoztatásban foglalkoztatott nők a törvényben meghatározott besorolás és törvényi előírás szerinti bért kapnak.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A települési önkormányzat óvodát és bölcsődét is működtet. 2021-ben az óvoda 83%-os kihasználtsággal működött, a beíratott gyermekek száma 125 fő. Az önkormányzat fenntartásban lévő bölcsőde 2021. évben 88%-os kihasználtsággal működött, az intézménybe járó gyermekek száma 2021. évben 21 fő. A bölcsődébe felvételt kérők közül mindenkinek tudnak helyet biztosítani, elutasított kérelem nem volt. Az óvoda 6.00 órától 17.00 óráig tart nyitva. A településen dolgozó helybeli szülők el tudják reggel vinni gyermekeiket az óvodába és délután időben értük mennek. A Veszprémben, illetve más településen dolgozó szülők közül sokan nem tudnak a nyitvatartási időben odaérni. Az ő esetükben vagy családtag, ismerős viszi el a gyerekeket, vagy veszprémi óvodába íratják be a gyermeket. Több család esetében előfordul, hogy azon a településen járnak a gyermekeik óvodába, ahol dolgoznak.

Az általános iskolában az alsó tagozat 1-3. évfolyamán egész napos oktatás folyik. A gyerekek 16 óráig oktatásban vesznek részt. Működik napközis csoport is, ahol a gyermekek felügyelete 16.30 óráig megoldott.

A közintézményekben többségében 8 órától 16 óráig tart a munkaidő. A Porcelán Manufaktúrában a kisgyermekes szülők kérhetik a rugalmas munkaidő beosztást, illetve 6-7 órás foglalkoztatásban vesznek részt.

Családi napközi nem üzemel a településen. A családok otthonában működtetett házi vagy családi gyermekfelügyelet, mint napközbeni ellátást nyújtó lehetőség, szolgáltatás hiányzik a településen.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	12	14
2017	12	12
2018	12	12
2019	24	22
2020	24	24
2021	24	21

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	12	13
2018	0	0	0	0	0	0	12	13
2019	0	0	0	0	0	0	24	23
2020	0	0	0	0	0	0	24	21
2021	0	0	0	0	0	0	24	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A bölcsődei ellátást csak az önkormányzat fenntartásában működő bölcsőde végzi. 2023. évben az igények teljesítése érdekében 36 fővel fog működni. Munkahelyi és családi bölcsőde szolgáltatás hiányzik a településen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A településen 2021. évben 134 fő 0-3 éves korú gyermek ellátását két védőnő végzi. A védőnők látják el az iskolában és óvodában is az egészségügyi feladatokat, így egy védőnőre kb. 250 gyermek ellátása jut.

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A védőnő nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladata. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek és családja körülményeire. A gyermektanácsadást a házi gyermekorvosi szolgálatot végző orvossal közösen látják el. Munkájuk során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

Baba-mama klubot működtet a védőnői szolgálat, igény szerint csoportos vagy egyéni babamasszázs oktatás tart szülők részére.

A családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását már az általános iskolában elkezdik, hiszen a tanulók részére felvilágosító órákat tartanak a főbb tudnivalókról.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A településen belül a rendőrség tudomására nem jutott családon belüli erőszak az elmúlt évben. Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része még ma is felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A Családsegítő Szolgálatához egyre több nő fordul segítségért a családon belüli erőszak, volt házastárs zaklatása miatt. A nők kiszolgáltatott helyzetben vannak, sokszor a gyermekük miatt nem lépnek ki a számukra testi és lelki terrorral járó kapcsolatokból. Nem akarnak az utcára kerülni, illetve lelkileg annyira megviseli őket ez a helyzet, hogy nem tudnak kitörni. A méltatlan kapcsolatokban élő nőknek a családgondozók igyekeznek a kellő segítséget megadni, vagy a pszichológushoz irányítják, vagy esetlegesen anyaoththonba menekítik őket.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Anyaoththon, valamint családok átmeneti otthona a településen nem működik. Legközelebb a megyeszékhelyen, mintegy 15 km-re működik ilyen jellegű szolgáltatás.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzati képviselők száma 6 fő, melyből 2 nő. A településen nincs olyan civil szervezet, amely kimondottan a nők érdekvédelmével foglalkozik.

Több civil szervezet működik azonban a településen, ahol kézi munkával, kézműves tevékenységgel, énekléssel, táncolással, beszélgetéssel tölthetik el szabadidejüket a nők. Hozzáértő és lelkes nők tagjai vannak az Lányok Asszonyok Klubnak.

Az önkormányzati és városi rendezvényeken sokszor szerepelnek a Szent Euszták kórus tagjai, akik nemzetiségi dalokat énekelnek és a tagjaik többsége nő.

Több Közalapítvány, mint a „Stingl Vince” Kulturális és Szociális Közalapítvány, az Általános Iskolás Gyermekünkért Közalapítvány működik a településen, amelyek vezetői és tagjai döntő többségében nők.

Az oktatási intézményekben a szülői munkaközösség tagjai és vezetői is nagyobb részt a nők közül kerülnek ki. A gyerekekért és oktatásért, a gyerekek fejlődésért, játszóeszköz beszerzésért

erőteljes lobbizási tevékenységet és szervezést végeznek. Az iskolai farsangi bált és az óvodai bált a szülői munkaközösségek tagjai és lelkes szülők szervezik, akiknek többsége nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Összességében elmondható, hogy Herend városában a nők semmivel sincsenek hátrányosabb helyzetben, mint az ország bármely más településén. Sőt, talán éppen abból fakadóan, hogy a Porcelánmanufaktúra inkább női munkaerőt foglalkoztat, és rugalmas munkaidőben foglalkoztatja a nőket elmondható, hogy a herendi nők előnyben részesülnek más, kisebb településeken élő nőtársaikkal szemben.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nappali gyermekfelügyeleti szolgáltatások hiánya	Igényfelmérés után – védőnői szolgálat –, esetlegesen családi napközik létrehozása
A bölcsőde nem tudja a szolgáltatást nyújtani minden Herendi és környékbeli igénylő számára, a nők munkába állása nincs segítve a gyermekek napközbeni ellátásnak megoldásával	A Bölcsőde épületének bővítése, 3 csoportos bölcsődei ellátás biztosítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Tény, hogy soha nem volt annyi idős ember a világon, mint napjainkban. Tény az is, hogy a korcsoporton belül is nő az arányuk. A társadalmak előregedése globális problémává lett, különösen a fejlett ipari térségekben, országokban, így az Európai Unióban és Magyarországon is.

Az idősödéssel párhuzamosan csökken a fiatal korosztályok aránya, az öregedési index egyre kedvezőtlenebbé válik. A megváltozott helyzet kezelésére ismert nemzetközi szervezetek új időspolitikai célokat, deklarációkat fogalmaztak meg, amelyeket figyelembe vettek a magyar idősügyi koncepció megalkotói is.

Paradigmaváltás történt az időpolitikában. A korábbi deficitmodell – amely főleg a veszteségekre összpontosított (egészség- és teljesítményromlás) – felváltotta a fejlődésmodell. Ebben az új modellben előtérbe kerül:

- meglévő képességek megőrzése és fejlesztése
- a széles körű aktivitás
- az eddig nem használt képességek előhívása és
- az új kihívásokra való reagálás képességének kialakítása.

A modell a passzivitás helyett az idős emberek aktivizálását célozza meg. A törekvések arra irányulnak, hogy az idősök (újra) bevonhatóak legyenek a társadalomba. Fontossá válik a felnőttoktatás, az egész életen át tartó tanulás (life long learning), és a generációk közötti kapcsolatok javítása. A fejlett társadalmakban – részben a várható élettartam növekedésének hatására – új értelmet nyert az időssé válás folyamata, és maga az időskor fogalma.

Óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy kit tekintünk idősnek?

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia (2009.) az időskor meghatározásánál több aspektust is figyelembe vesz. Ezek:

- kronológiai életkor (évek száma)
- biológiai életkor (az egészségi állapot függvénye)
- pszichológiai életkor (szubjektív érzés – ki mennyi idősnek érzi magát)
- szociológiai életkor (a társadalom kit mennyire tart idősnek)

Ám az Idősügyi Stratégiában leggyakrabban az Egészségügyi Világszervezet (WHO) életkor szerinti felosztását használják, ami három korcsoportot különböztet meg: idősödők (60-74 évesek), idősök (75-89 évesek) és a nagyon idősök, agg vagy szépkorúak (90 éves és felette). E három csoporthoz tartozó embereket együttesen nevezzük idősöknek.

Fontos feladat, hogy hosszú távon olyan társadalmi és gazdasági környezet kerüljön kialakításra a településen, amelyben az idősödő és az idős emberek minél tovább meg tudják őrizni aktivitásukat. Fontos, hogy teret nyerjen egy újfajta szemléletmód, mellyel növelhető az időskor presztízse, és az idősök iránti szolidaritás.

Ma Magyarországon – egyelőre – az idősök inkább diszkrimináció áldozatai, s nem értékes, integrált, értékteremtő részei társadalmunknak. Országos, és helyi szinten is megoldandó feladattal állunk szemben. Kiemelten fontos cél kell legyen, hogy a településen élő idős emberek megőrizhessék emberi méltóságukat, önállóságukat és autonómiájukat.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A 65 éven felüliek száma a településen 2021. évben 653 fő, az összlakosságon belüli aránya 18.7%. Az öregedési index folyamatosan nő, jelenleg 130.08%.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	503	508	99,02%
2017	517	514	100,58%
2018	541	505	107,13%
2019	578	503	114,91%
2020	613	506	121,15%
2021	653	502	130,08%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2021. évben a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma 837 fő. A nemek aránya szerint a nyugdíjszerű ellátásban részesülők 63,4 %-a nő.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	302	559	861
2017	301	554	855
2018	310	547	857
2019	313	537	850
2020	316	531	847
2021	306	531	837

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	12	1	231	464	3	6	0
2017	12	1	230	465	4	7	0
2018	12	1	237	473	3	9	0
2019	10	1	247	475	4	6	1
2020	11	1	256	474	3	4	1
2021	9	1	252	476	2	4	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2021. évben az öregségi nyugdíjban részesülők száma 728 fő. A nemek aránya szerint a nyugdíjban részesülők 65,3 %-a nő. Több a nyugdíjas kort elért nők száma, egyrészt a korcsoportos megoszlás miatt is, mivel a 65 év felettiak 58,3 %-a nő, másrészt a férfiak halandósága átlagéletkora alacsonyabb a nőéknél.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A Herenden élő regisztrált munkanélküliek legnagyobb hányadban 16.67%-ban 51-55 év közöttiek közül kerül ki. Az 56-60 év közöttiek aránya már jóval alacsonyabb, 6,67%. Jellemző a településen is az ötvenes években járó munkavállalók munkanélkülivé válása. Többségük még el tud helyezkedni, de vannak jópáran, akik a nyugdíjazásuk előtt évekig munkanélküliek, de munkanélküli ellátásban nem részesülnek. Számukra a nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő megszerzése nehézkes. Fel kell hívni a településen foglalkoztató munkáltatókat, hogy jobban preferálják az 50-60 éves korosztály alkalmazását, segítve őket a nyugdíjazás elérésében.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	38	23	38	28	39	30
41-45 év (TS 042)	Fő	9	3	5	3	11	4
	%	23,68%	13,04%	13,16%	10,71%	28,21%	13,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	4	5	3	4	3
	%	10,53%	17,39%	13,16%	10,71%	10,26%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	6	2	5	7	4	5
	%	15,79%	8,70%	13,16%	25,00%	10,26%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	3	3	5	2	2
	%	13,16%	13,04%	7,89%	17,86%	5,13%	6,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	5	5	4	4	3
	%	2,63%	21,74%	13,16%	14,29%	10,26%	10,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen a Nyugdíjas Klub jelenleg nem működik. A közintézményekben nem jellemző a nyugdíjasok foglalkoztatása. Nincs egyéb munkalehetőség, amelybe bevonhatóak lennének a nyugdíjasok. Pályázati lehetőség nyomán számítógépes, internetes tanfolyamokat néha hirdetnek a nyugdíjasok számára, de kevés a jelentkező. A GINOP-3.1.1 pályázat keretében nyert tabletek és eszközök segítségével a Pesovár Ernő Művelődési Ház, mint DJ pont már többször tartottak internetes foglalkozást.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs információ a nyugdíjaskorúak hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Herenden két felnőtt, háziorvosi szolgálat biztosítja az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutást. A településen egy fogorvosi alapszolgáltatás működik.

Az egészségügyi alapellátáshoz való hozzájutás az idősök számára megoldott, akadálymentes, vizesblokkjaiban akadálymentes mellékhelyiség található.

A munkaidőn kívüli, a munkaszüneti-; valamint az ünnepnapok alkalmával az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást a megyeszékhelyen működő Egészségügyi Alapellátási Központ látja el. A szakorvosi ellátást a Veszprémi Kórházban tudják igénybe venni az idősök. A buszközlekedés a megyeszékhelyre megfelelő.

A szociális alapszolgáltatásokat az önkormányzat a Veszprémi Kistérségi Többcélú Társulása, mint önkéntes társulás fenntartásában működtetett Egyesített Szociális Intézmény keretében nyújtja. A herendi Idősek Klubja telephelyként működik és a nappali ellátást, a házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést biztosítja az idősök számára. 2021. évben a nappali ellátást átlagban 13 fő, a házi segítségnyújtást 8 fő, a szociális étkeztetést 45 fő vette igénybe. A szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás szolgáltatások tekintetében több az igény, mint amelyet az Idősek Klubja el tud látni. A szolgáltatások bővítéséhez azonban a dologi, szakmai és személyi feltételek hiányoznak. Az Idősek Klubja épületének teljeskörű felújítására, akadálymentesítésére van szükség.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	503	18	13	50
2017	517	16	9	48
2018	541	15	8	52
2019	578	16	10	49
2020	613	15	11	46
2021	653	13	8	45

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Művelődési Ház és a telephelyként működő Községi és Tájház épülete ad helyet a város kulturális csoportjai számára, a városi rendezvények itt kerülnek megszervezésre. A Művelődési Házban ad helyet az Eötvös Károly Megyei Könyvtár tagkönyvtárának. Rendszeresen ad helyet előadásoknak, továbbképzéseknek, vetélkedőknek. Jelenleg nem működik Nyugdíjas Klub, szükség lenne egy jól működő szervezetre, amely az idősök igényeit preferálná. A településen évente 2-3 egy programot szerveznek az idősebb csoportok célzott programjaira. A városi ünnepségeken a nyugdíjasok aktívan részt szoktak venni. Az időskorúaknak és lakosságnak szervezett kültéri programoknak nincs helye, hiányzik a közösségi tér.

c) idősök informatikai jártassága;

A 60 éven felüli lakosságra nem jellemző, hogy a számítógépet, internetet használná. Az 50 év felettiek között egyre emelkedik azon személyek száma, aki használja az internetet, legfőképpen a családtagokkal való kapcsolattartás miatt. A 60 év felettiek viszont nem rendelkeznek internetes és számítógépes ismeretekkel. Többféle törekvés van az idősök számítógépes ismereteinek a bővítésére.

d) a generációk közötti programok.

Az Önkormányzat és a Pesovár Ernő Művelődési Ház igyekszik olyan közösségi programokat szervezni, amely több korosztály érdeklődését felkelti. A Pesovár táncünnep megszervezésekor általában fellépnek a gyerekcsoportok mellett a nyugdíjas korosztályú néptáncscsoportok is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A nappali ellátást igénybe vevők száma 2012. évben 13 fő volt. Az Idősek Klubja próbál színes programokat szervezni az idősek számára. Kirándulást, közös főzést, bográcsolást, idősek napi és születési ünnepségeket szerveznek részükre. Működik a településen több civil szervezet, pl. Herendi Német Nemzetiségi Egyesület, Szent Euszták kórus, amelynek sok időskorú tagja van. A fellépésre viszont kevés lehetőség van.

Jellemző Herendre is a gyerek és idősebb korosztály közötti generációs szakadék, nincs kapcsolat és párbeszéd közöttük. Néha az iskolába hívnak meg időseket az egyes kézműves szakmák bemutatása, vagy a világháborúról való beszélgetés tárgyában. Ezeket az eseményeket, programokat rendszeressé kellene tenni.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat által az időseknek szervezett programok száma kevés	Közösségi programok szervezése: Egészségnap
Időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények száma növekszik	Bűnmegelőzéssel kapcsolatos információs nap Térfigyelő kamera rendszer kiépítése
A szabadtéri rendezvényeknek nincs megfelelő helye, nincs közösségi tér a településen	Közösségi tér, szabadtéri színpad kialakítása
Időskorúak számára biztosított szolgáltatások száma kevés	Idősek Klubja szolgáltatásainak kibővítése- épület felújítása, akadálymentesítése
Idősebb korosztálynak nincsenek számítógépes, internetes alapismereteik	Számítógépes, internetes alapismeretek bővítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékossg, a valamiben való akadályozottság számos területen jelentkezhet. A legelterjedtebb felfogás szerint fogyatékos személy: aki

- érzékszervi (különösen látás- és hallásbéli) és/vagy
- mozgásszervi és/vagy
- testi teljességét és/vagy
- értelmi képességeit

jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Az Európai Unióban a fogyatékossgal élő emberek, valamint a tartós egészségügyi problémákkal küzdők aránya eléri a 15%-ot. 2001. évi népszámlálási adatok alapján hazánkban a fogyatékkal élők száma 577 000 fő volt, ami az összlakosság 5.7%-át tette ki. A fogyatékkal élők aránya a kor előrehaladtával egyre nő, így a 60 éven felüliek esetében közel 38%. Ez az arányszám nem tartalmazza a krónikus betegségekkel, és más súlyos egészségügyi problémákkal küzdők számát. A fogyatékossgot leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (43,3%-ban). A fogyatékos személyek 31,8%-a születése óta szenved fogyatékossgban”

A fogyatékosok társadalmi rétegének túlnyomó részét a mozgássérültek alkotják. A 2001. évi népszámlálás kategóriái szerint megállapítható, hogy a fogyatékos személyek közül legnagyobb arányt a testi fogyatékosok és a mozgássérültek képviselik együttesen (43,6%), - ekkor a mozgássérült emberek száma 251 560 volt -, míg az értelmi fogyatékosok aránya megközelítőleg 10%, a vakok és gyengénlátók aránya 14,4%. Az egyéb fogyatékossgban szenvedők aránya az 1990. évi adathoz képest (6,7%) 21,6%-ra növekedett. Hallás-, beszédzavar-fogyatékossgban kb. 10%-uk szenved.

Herend településen 2021. évben a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában 71 fő részesül, közülük 30 fő férfi, 41 fő nő.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	40	66	106
2017	39	58	97
2018	43	48	91
2019	39	41	80
2020	34	40	74
2021	30	41	71

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő emberek elsődleges problémája a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés hiánya, amely jelentős probléma a kisebb településeken. A fogyatékkal élő emberek célcsoportjával szemben rendkívül jellemző az információhiány, és az ebből fakadó előítéletesség.

A településen élő fogyatékkal, mozgáskorlátozottsággal küzdő lakosokról nincs pontos információja az önkormányzatnak. A fogyatékkal élőkre vonatkozó kevés statisztikai adat nem ad teljes képet a fogyatékkal élők számáról, helyzetéről.

A településen többen vannak, akik a jogszabályok által meghatározott támogatást, ellátást nem kapnak, de mozgásukban, látásukban, hallásukban egészségkárosodottak.

A Fot. 15-16.§-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A fogyatékos személyeket foglalkoztató munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Ha az integrált foglalkoztatás nem megoldható, akkor a fogyatékkal élők számára a védett, azaz speciális munkahely létesítésével kell a munkához való jogot biztosítani. Mind a munkakörnyezet átalakítását, mind a védett munkahely létesítését a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

A fogyatékkal élő munkavállaló az aki, a jogszabály szerint fogyatékos, vagy aki elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved. A megváltozott munkaképességű munkavállaló az, aki rehabilitációs ellátásban részesül, aki a 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesül.

Településen nem működik olyan munkáltató, amely kifejezetten megváltozott munkaképességű vagy fogyatékkal élő munkaerőt foglalkoztat. A munkáltatóknál nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak a különleges eszközök és feltételek. Közfoglalkoztatásban és az önkormányzati intézményekben nincs fogyatékkal élő alkalmazott.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A munka keresésben és munkavállalásban információcserével, önéletrajz írással a Herend Környéki Önkormányzatok Család és Gyermejjóléti Szolgálat családgondozói működnek közre. A munka közvetítésében nagymértékben a Veszprémi Járási Munkaügyi Kirendeltség segíti a munkanélkülieket munkaerőpiaci lehetőséggel, képzéssel és ellátásokkal.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékos személyeket az akadályozottságuk és a munkahelyek akadálymentesítése hiánya miatt nem foglalkoztatják, illetve nem a végzettségüknek és képzettségüknek megfelelő munkahelyeken.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Önálló életvitelt támogató intézmények nincsenek a településen. A fogyatékos személyeknek a támogató szolgálat nyújt alapszolgáltatást. A támogató szolgálat többek között közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (szállítást) ad támogatást, továbbá az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az önérték-érvényesítést.

Támogató szolgáltatás nem elérhető a településen. A Move Béta Emberiesség Integrált Támogató Szolgálat ellátási területéhez tartozik Herend. A Támogató Szolgálathoz azonban olyan sok település és kevés jármű és gondozó tartozik, hogy a kellő segítséget kapacitás hiányban nem tudja nyújtani településünkön.

A nappali ellátás a saját lakókörnyezetében élő fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkezést, segít az önálló életvitelben. Nappali ellátásban részesülő személyek közül 1 fő volt fogyatékkal élő. Az Idősek Klubja mindenben segíti ellátottjaik közül a fogyatékkal élőket.

Kifejezetten fogyatékkal élő emberek részére programok nem kerülnek megszervezésre a településen. A fogyatékkal élők közül többen tagjai a Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesületének. Az Egyesület vezetői, tagjai áldozatos munkájával sokféle programot, rendezvényt szervez tagjaiknak, mint kosárlabdázás, tánc, vitorlázás, kirándulások.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden ismertetjük azokat az ellátási formákat, amelyeket jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élő személyek számára.

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás

A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék

Rokkantsági járadékra a rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében az jogosult, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 százalékos mértékű és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásban nem részesül.

Közlekedési kedvezmény

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány

Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

- aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátóknak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások

étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák

ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

E témakörben a helyi adatgyűjtés még a partnerek bevonásával is csak minimális eredményekkel volt lehetséges. Sem a helyi önkormányzatok, sem az egyéb ellátást nyújtó intézmények nem tartják nyilván, hogy az adott pénzbeli, illetve természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert ezeknél az ellátási formáknál a szociális rászorultság az elsődleges.

Megváltozott munkaképességű személyek ellátása

A megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60%-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik.

Az ellátás típusának meghatározása – mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás – a komplex minősítés ismeretében történik.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékkal élő személyeknek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. A fogyatékos személyek számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférést a közérdekű információkhoz jutás, a közszolgáltatásokhoz jutás terén. A közlekedési rendszereknek, a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek (beleértve a jelző-és tájékoztató berendezéseket is) alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. A közhasznú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyek részére a külön jogszabályban meghatározottak szerinti megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztály végzi a megváltozott munkaképességű személyek komplex vizsgálatát, amely alapján vagy rehabilitációs vagy rokkantsági ellátásban részesülhetnek az egészségkárosodott emberek. A rehabilitációs ellátásban részesülő személynek együttműködési kötelezettsége áll fenn a rehabilitációs hatósággal.

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztálya állapítja meg és folyósítja a megváltozott munkaképességű személyeknek az ellátást, illetve a rokkantsági járadékot. A rehabilitációs és rokkantsági ellátás folyósítása mellett 2021. évtől korlátlan időtartamban lehet munkát végezni. A rokkantsági ellátásban részesülők utazási kedvezményben részesülnek.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A középületek akadálymentesítése változó. A polgármesteri hivatal által nyújtott szolgáltatások – okmányiroda, városgondnokság, szociális igazgatás, adóügyek...stb – akadálymentesen elérhetők. Az általános iskola akadálymentesítése nem megoldott. Óvoda akadálymentesen megközelíthető. Az egészségügyi alapellátás intézményei szintén akadálymentesen megközelíthetőek. A mozgáskorlátozottak számára kialakított parkolóhelyek hiányoznak a középületek környékén. Az akadálymentesítés kizárólag a fizikai akadálymentesítésre koncentrál, az infokommunikációs akadálymentesítés szinte teljes mértékben hiányzik. A Családsegítő Szolgálat épületének felújítása során került sor projektarányos akadálymentesítésre, amely keretében a bejáratnál emelőkar került elhelyezésre és a helyiségekben indukciós hurok használata segíti a siketeket és gyengénhallókat a kommunikációjuk során.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Herendi Postahivatal, Herendi Művelődési Ház, valamint egy élelmiszerüzlet megközelíthető akadálymentesen. Az Egészségház részben akadálymentesített, de a rámpák dőlésszögei és felületképzése nem az előírásoknak megfelelőek, illetve nincs parkolóhely kialakítva az épület közelében. A közösségi közlekedés, illetve annak infrastruktúrája nem akadálymentes. Az üzletek túlnyomó többsége nem akadálymentesített. A helyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem akadálymentes. A települési sportprogramokhoz való hozzáférés nem akadálymentes. Az iskolai sportcsarnokot részben tudják igénybe venni a mozgáskorlátozott személyek a fizikai akadálymentesítés hiánya miatt. Az infokommunikációs akadálymentesítés teljes mértékben hiányzik a településen. Az önkormányzatnak nincsenek adatai a lakóépületek átalakítására vonatkozóan.

A Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesülete látja el a környékbeli fogyatékos személyek érdekképviselését, illetve nagy erőfeszítésekkel programokat, rendezvényeket szerveznek tagjaiknak.

Az önkormányzatok által üzemeltett honlapoknak jogszabályi előírás szerint akadálymentesítettnek kell lennie. A www.herend.hu önkormányzati weboldal akadálymentesítése még nem történt meg.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A Porcelánmanufaktúra kiemelt figyelmet fordít főleg a turisták által látogatott múzeum és Minimanufaktúra épületének akadálymentesítettségére. Az épületekben lift és felvonó segíti a mozgáskorlátozottak közlekedését. A Manufaktúrán kívül nincsenek akadálymentesített munkahelyek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés-, valamint a közösségi terek nem akadálymentesek. A buszváró épületének és környékének rendbetétele, akadálymentesítése alapvető szüksége a fogyatékkal élőknek és a kisgyermekes családoknak. A járdák és gyalogátkelőhelyek akadálymentesítése folyamatos munkát igényel. A zöldváros projekt keretében a buszpályaudvar és környéke gyalogátkelői akadálymentesítetten kerültek kialakításra.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincs megoldva a településen a fogyatékkal élő emberek ellátása, szolgáltatásokba való bevonása. A fogyatékkal élők mindennapi közlekedését, orvosi ellátásra való eljutását segítené a Támogató Szolgálat. A szolgálat leterheltsége miatt azonban nem tudja biztosítani a fogyatékkal élők orvoshoz, rendezvényre történő szállítását. A herendi fogyatékkal élőket a veszprémi székhelyű Éltes Mátyás Értelmi Fogyatékosok Nappali Intézménye és Gondozóháza fogadja. Az intézmény nappali ellátást és átmeneti elhelyezést nyújt a középsúlyos értelmi fogyatékos, a gyengénlátó, a nagyothalló, a siket, a közepesen mozgáskorlátozott, a Down-szindróma, az autista, a pszichiátriai beteg, a beszéd fogyatékos személyek számára.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az önkormányzat kimondottan a fogyatékkal élőkre vonatkozó támogatást, segélyt nem állapított meg a helyi rendeleteiben. Az információszolgáltatással segíti a fogyatékkal élőket, hogy a részükre járó támogatásokat, szolgáltatásokat elérjék.

A településen a fogyatékkal élő személyek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportok. Az önkormányzatnak kiemelt feladata, hogy olyan környezetet teremtsen, hogy egyenlő esélyekkel élhessenek a lakhatás, a közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesülete látja el a környékbeli fogyatékos személyek érdekképviselését, illetve nagy erőfeszítésekkel programokat, rendezvényeket szerveznek tagjaiknak. A megyeszékhelyen a

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A település kiemelten figyelmet fordít a fogyatékossgal élő lakók igényeire, a segítségükre. A középületek fokozatosan akadálymentesítésre kerülnek, illetve lift és indukciós hurok kiépítésre kerül. A fogyatékos gyermekek oktatási intézménybe való eljutását a Támogató Szolgálatok végzik, de néha az önkormányzat is szállít személyeket a tanyagondnoki busz által, amelyben akadálymentes rámpa is lett felszerelve. A város központban a gyalogátkelőhelyek akadálymentesítésre kerültek, és tervezzük az okoszebrák kialakítását is.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közüntézmények akadálymentesítése	Önkormányzati tulajdonú épületek felújítása komplex akadálymentesítés megvalósítása
Közösségi közlekedés nem akadálymentesített	Önkormányzati tulajdonú utak, járdák, csapadékelvezető rendszer felújítása, karbantartása
Nincsenek programok a fogyatékkal élő emberek, és családjaik számára	Közösségépítés, olyan programok szervezése, melyek a fogyatékkal élő emberek helyi integrációját elősegítik
Oktatás, információhiány, előítélet	Érzékenyítő programok, esélyórák, előadások szervezése a településen és az iskolában.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Jelen Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésekor igyekeztünk a városban lévő valamennyi olyan szervezetet feltérképezni, amelyik kapcsolatban állhat az esélyegyenlőségi célcsoportok bármelyikével.

A városban a civil szervezetek egyre aktívabb tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az önkormányzat költségvetési rendeletében meghatározottak szerint támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A jelenleg működő szervezetek a következők: Német Nemzetiségi Dalkör, Herendi Német Nemzetiségi Egyesület, Bakony-Hargita Baráti kör, Szent Euszták Kórus, Stingl Vince Szociális és Kulturális Közalapítvány, Általános Iskolás Gyermeinkért Közalapítvány, Herendi Horgász Egyesület, Herendi Porcelánművészeti Múzeum Alapítvány, Herendi Porcelán Sportkör, Herend Városi Tekeklub, Herendi Tea-kwon-do Egyesület, Herendi Modellező Sportegyesület, Kenguru Torna Club Egyesület, Hajagi Természetvédő és Szabadidő Egyesület (HATESZ), Herendi Művészeti Alkotóműhely, Lányok Asszonyok Klubja, Zöld Bakancs Klub, Vergissmeinnicht Német Táncegyesület,

A településen német nemzetiségi kisebbséghez tartozó lakosok száma a 2011. évi népszámlálási adatok szerint 367 fő. A településen működik a Herendi Német Nemzetiségi Önkormányzat. Az önkormányzatnak 4 képviselő tagja van. Az éves költségvetésük 2,5 -3 millió Ft körül van.

A kulturális és közösségi élet színtere a Pesovár Ernő Művelődési Ház és a telephelyeként működő Községi és Tájház. Az intézmény ad helyet a civil szervezeteknek is.

A civil szervezetek, célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, hozzájárul a hátrányos helyzetű gyermekek tehetségfejlesztéséhez, az időkorúak kulturálódásához, a hagyományörzésen át, a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Jelen dokumentum elkészítésekor már az adatgyűjtés során bevontuk a különféle szektorban tevékenykedő intézményeket. (A HEP elkészítésében résztvevő partner szervezetek felsorolását a számú melléklet tartalmazza.) Jó kapcsolatot építettünk ki velük, mely a jövőbeli hatékony együttműködést megalapozza.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program térségi, valamint társulási kapcsolatait a 2.2. fejezetben részletesen bemutattuk.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Herendi Német Nemzetiségi Önkormányzat munkája során sok települési rendezvényt, civil szervezet támogat és rászoruló hátrányos helyzetű gyermek oktatását, táboroztatását is segíti. Rendszeresen támogatja a az óvoda és az iskola programjait, beszerzéseit, valamint a Család és Gyermejkölési Szolgálat által szervezett táborokat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A HEP elkészítése során igyekeztünk a lehető legszélesebb körben feltérképezni, és a Program elkészítésébe bevonni azokat a civil szervezeteket, melyeknek tevékenysége kapcsolatban áll az esélyegyenlőségi célcsoportokkal.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az esélyegyenlőségi feladatok ellátásának területén tevékenykedő for-profit szereplőkről nincs tudomásunk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A 2013-2018 évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését támogatandó 2013. május 6-án létrehoztuk az un Helyi Esélyegyenlőségi Program Fórumot (továbbiakban: HEP Fórum). A HEP Fórum tájékoztattuk a vonatkozó jogszabályokról, a Program és a jövőben kialakítandó együttműködés céljairól, és annak fontosságáról.

A 2019-2024. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi program elkészítésébe bevontuk a HEP fórum tagjait az adatgyűjtés és az intézkedési tervek kidolgozása, a célok, problémák megfogalmazása érdekében.

A Program szöveges részének elkészültét követően – 2019. február 6-án – hívtuk össze a HEP Fórumot. A HEP Fórumot követően került sor a korábban már beazonosított problémák megoldására szolgáló intézkedési tervek kidolgozására. Az intézkedési terveket az adott szakterületen tevékenykedő partnerek közreműködésével készítettük el.

A kész intézkedési tervek, valamint a Helyi Esélyegyenlőségi Program véglegesített változata elektronikus úton kiküldésre került a HEP fórum tagjainak.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtását széles körű nyilvánosság biztosításával végezzük. A HEP végleges változatát elhelyezzük a város, valamint lehetőség szerint valamennyi, a végrehajtásban résztvevő partnerintézmény honlapján.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a

TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit
közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szegregátum, nem kielégítő szociális hálózattal	Tanyagondnoki szolgálat létrehozása a külterületen
	A szegregátumban élők munkába állásának nehézségei a közlekedés elégtelensége és a gyermekfelügyelet hiánya miatt	Közlekedés javítása – Bányatelepre kivezető út felújítása, szilárd burkolattal való ellátása
	A bányatelepen nincs az EU-s normáknak megfelelő játszótér	EU-s szabványoknak megfelelő játszótér kialakítása a Bányatelepen
	A mélyszegénységben élők bevételi lehetőségei korlátozottak	Helyi piac bevezetése – a kiskertekben megtermelt és feldolgozott termékek eladására Közösségi kertek létrehozása – több közfoglalkoztatott alkalmazása érdekében
	Nincs információ a szakipari munkákat, szolgáltatásokat nyújtók és igénybevevők, az eladni és vásárolni szándékozók között	Helyi aranyoldal kialakítása a városi honlapon
Gyermekek	A közoktatási intézmények nem akadálymentesítettek	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés a közoktatási intézményekben
	Fogyatékos gyermekeket nem tudnak ellátni az oktatási intézmények, nem megoldott a fejlesztésekre való elszállítás	A fogyatékos és fejlesztést igénylő gyermekek speciális oktatási intézménybe, kezelésre való eljuttatásának megoldása
	Nappali felügyelet megoldása hiányos	Nyári napközi megszervezése, nyári táborozási lehetőség kialakítása
	Közétkeztetés feltételei nem megfelelőek, az óvoda külső szolgáltatótól vásárolja az ételt, nem megoldott a nyári étkeztetés	Egészséges gyermek és felnőtt étkeztetés
	Ifjúságot összetartó, szabadidős lehetőségeket biztosító fórum, csoport hiányzik	Ifjúsági Klub létrehozása
	Az iskola épületében található osztálytermek száma kevés a	Az általános iskola épületének bővítése, felújítása

	beíratott gyermekek számához képest	
Idősek	Az időseknek szervezett programok száma kevés	Közösségi programok szervezése: Egészségnap
	Időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények száma növekszik	Bűnmegelőzéssel kapcsolatos információs nap, Térfigyelő kamera rendszer kiépítése
	A szabadtéri rendezvényeknek nincs megfelelő helye, nincs közösségi tér a településen	Közösségi tér, szabadtéri színpad kialakítása
	Időskorúak számára biztosított szolgáltatások száma kevés	Idősek Klubja szolgáltatásainak bővítése- épület felújítása, akadálymentesítése
	Az idősebb korosztálynak nincsenek számítógépes ismereteik	Számítógépes, internetes alapismeretek bővítése
Nők	Nappali gyermek felügyeleti szolgáltatások hiánya	Igényfelmérés után családi napközik létrehozása
	bölcsődei férőhelyek száma az igényekhez képest kevés	A Bölcsőde épületének bővítése, 2 vagy 3 csoportos bölcsődei ellátás biztosítása
Fogyatékkal élők	Közüntézmények akadálymentesítése	Önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, komplex akadálymentesítése
	Közösségi közlekedés akadálymentesítése	Belterületi utak, járdák, csapadékelvezető rendszer felújítása, karbantartása
	Nincsenek programok a fogyatékkal élő emberek, és családjaik számára	Közösségépítés, olyan programok szervezése, melyek a fogyatékkal élő emberek helyi integrációját elősegítik
	Oktatás, információhiány, előítélet	Érzékenyítő programok, esélyórák, előadások szervezése a településen és az iskolában

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tanyagondnoki szolgálat létrehozása a külterületen	Aktor: önkormányzat , Családsegítő Szolgálat Partner: Családsegítő Szolgálat, lakosság,
	Bányatelepre kivezető út felújítása, szilárd burkolattal való ellátása	Aktor: önkormányzat Partner: önkormányzat, tervező, kivitelező cég,
	Játszótér kialakítása a Bányatelepen	Aktor: önkormányzat Partner: önkormányzat, kivitelező cég
	„Herendi Egészségkert”- Helyi piac bevezetése a kiskertekben megtermelt és feldolgozott termékek eladására	Aktor: Önkormányzat , Partner: Önkormányzat, civil szervezet, lakosság
	Helyi aranyoldal kialakítása a városi honlapon	Aktor: önkormányzat , civil szervek Partner: önkormányzat, civil szervek, lakosság
Gyermekek	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés a közoktatási intézményekben	Aktor: önkormányzat , iskola, óvoda, Partner: önkormányzat, kivitelező cég, rehabilitációs szakértő
	A fogyatékos és speciális fejlesztést igénylő gyermekek speciális oktatási intézménybe, kezelésre való eljutásának megoldása	Aktor: önkormányzat, Támogató Szolgálat , Partner: önkormányzat, Támogató Szolgálat, szülők
	Nyári napközi megszervezése	Aktor: önkormányzat , pedagógusok Partner: önkormányzat, iskola, pedagógusok, diákok
	Egészséges gyermek és felnőtt étkeztetés	Aktor: önkormányzat , Rozmaring Intézményi Étterem Partner: önkormányzat, iskola, óvoda, Idősek Klubja, helyi vállalkozások
	Ifjúsági Klub 15-25 éves fiatalok részére	Aktor: önkormányzat , civil szerv Partner: önkormányzat, Művelődési Ház, fiatalok, civil szerv
	Az általános iskola épületének bővítése, felújítása	Aktor: önkormányzat , Veszprémi Tankerületi Központ Partner: önkormányzat, Veszprémi Tankerületi Központ, kivitelező
	Egészségnap	Aktor: önkormányzat , művelődési ház Partner: önkormányzat, házi orvosi szolgálatok, védőnők, művelődési ház,
	Közösségi tér, szabadtéri színpad kialakítása	Aktor: Önkormányzat , Művelődési Ház, Partner: Önkormányzat, Művelődési Ház, kivitelező, tervező, civil szervek

Idősek	Bűnmegelőzéssel kapcsolatos információs nap	Aktor: önkormányzat , Polgárőrség, Rendőrség Partner: önkormányzat, Polgárőrség, Rendőrség,
	Idősek Klubja szolgáltatásainak bővítése – épület felújítása, akadálymentesítése	Aktor: önkormányzat, ESZI-Idősek Klubja , Partner: önkormányzat, ESZI-Idősek Klubja, kivitelező, idősek
	Számítógépes, internetes alapismeretek bővítése	Aktor: Önkormányzat, Önkormányzat, ESZI-idősek Klubja, Nyugdíjas Klub
Nők	Családi napközi létrehozása	Aktor: önkormányzat , Partner: önkormányzat, vállalkozó, szülők,
	Bölcsődei férőhelybővítés	Aktor: önkormányzat , Herendi Hétszínvilág Óvoda és Bölcsőde Partner: önkormányzat, bölcsőde, szülők
Fogyatékkal élők	Támogató Szolgálattal szorosabb együttműködés	Aktor: önkormányzat , Támogató Szolgálat Partner: önkormányzat, Támogató Szolgálat
	Önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, komplex akadálymentesítése	Aktor: önkormányzat Partner: önkormányzat, intézmények, rehabilitációs szakember, kivitelező cég
	Belterületi utak, járdák, csapadékelvezető rendszer felújítása, karbantartása	Aktor: önkormányzat Partner: önkormányzat, kivitelező, helyi vállalkozások
	Programszervezés a fogyatékkal élők számára	Aktor: önkormányzat Partner: önkormányzat, Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesülete, házi orvosi szolgálatok
	Esélyegyenlőségi órák, előadások szervezése	Aktor: önkormányzat, iskola, Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesülete , Partner: önkormányzat, iskola, Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesülete,

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők		
Gyermekek		

Idősek		
Nők		
Fogyatékkal élők		
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nincsenek kirekesztve.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkához jussanak és jobb anyagi, szociális, lakhatási körülmények közé kerüljenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődését, hasznos szabadidő eltöltését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek környezetére, biztonságára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőséget, a munkába járás megkönnyítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére, célunk, hogy a közszolgáltatásokat maradéktalanul igénybe tudják venni.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Tanyagondnoki Szolgálat létrehozása a külterületen
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szegregátumban nem kielégítő a szociális háló, a gyermekek és hátrányos helyzetű lakosok nehezen jutnak el a buszjárat elégtelensége miatt a közoktatási intézményekbe, orvoshoz, nehézkes a bevásárlás megoldása is.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: A külterületen és szegregátumban élők segítése a Tanyagondnoki Szolgálat létrehozásával. A gyermekek iskolába, óvodába, a felnőttek orvoshoz, vizsgálatokra, munkahelyre, buszra történő szállításának megoldása. A bevásárlás, gyógyszer kiváltás segítése. R: A Szolgálat működési feltételeinek, a jogszabályi háttérnek áttekintése, igények felmérése, pályázat benyújtása a kisbusz vásárlására K: A szolgálat létrehozása, kisbusz vásárlása, működési engedély megkérése, munkaerő felvétele, szolgálat működtetése H: igényekhez igazodó szolgáltatás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A Szolgálat működési feltételeinek, a működési engedély kiadásával kapcsolatos jogszabályi előírások áttekintése, üzemeltetésre költségvetés összeállítása A Szolgálat működésének beindítása, kisbusz vásárlása, munkaerő felvétele, képzésre történő elküldése, működési engedély megkérése az illetékes hatóságtól, a szolgáltatás Igények folyamatos felmérése és azokhoz igazodó költséghatékony szolgáltatás nyújtása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, Idősek Klubja, Családsegítő Szolgálat, szegregátumban élő lakosság
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-8 hónap K: 8-16 hónap H: 2 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A szegregátumban élő lakosság segítése a Tanyagondnoki Szolgálat működtetésével R: költségvetés, üzemeltetési számítás K: működési engedély, felvett munkaerő, vásárolt kisbusz száma H: szolgáltatást igénybe vevők száma Hosszan fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya- pályázati lehetőség keresése Üzemeltetés többbe kerül, mint a befolyó bevételek – normatív támogatások, bevételi források áttekintése Szolgáltatást kevesen igénybe vevők- felmérés a Bányatelepen élő lakosság körében
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- pályázati támogatás, humánerőforrás- megfelelő képzettségű szakember felvétele

Intézkedés címe:	Bányatelepre kivezető út felújítása, szilárd burkolattal való ellátása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Herendről a Bányatelepre kivezető összekötőút rossz állapotban van, göröngyös, nagy esőzés után nehezen járható, az út nyomvonala a kijelölt úttól eltér. Az összekötőút nehezen járható személygépjárművel, motorral és kerékpárral is.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: A Bányatelepre kivezető út felújítása, nyomvonalának visszahelyezése a kijelölt úttal egyezően, esetlegesen szilárd burkolattal történő ellátása a biztonságos közlekedés érdekében. Elsődleges cél a bányatelepi lakosok Herendre történő biztonságos közlekedésének megteremtése, másodlagos cél a kerékpáros forgalom számára használható út, illetve a horgászto megfelelő megközelíthetőségének kialakítása R: az út nyomvonalának vizsgálata, terveztetés, pályázatfigyelés K: pályázat benyújtása, támogatók felkutatása, kivitelezés H: út folyamatos karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A kijelölt nyomvonal kimérése, útfelújítás terveztetése, aktuális pályázatok figyelése Tervek elkészülte után pályázat benyújtása, út felújítás, szilárd burkolattal való ellátás kivitelezése Az út folyamatos karbantartása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, tervező, mezőgazdasági vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 0-12 hónap K: 12-24 hónap H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A Bányatelepről kivezető út közlekedésre biztonságossá válik. R: terv K: benyújtott pályázat, felújított út hossza, az úton közlekedők száma H: karbantartott út hossza Hosszú fenntarthatóság
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Terveztetés, nyomvonal kijelölés magas költsége – helyi tervező, támogatók felkutatása Mezőgazdasági gépek tönkreteszik az utat- mezőgazdasági vállalkozók bevonása a kivitelezésbe, folyamatos karbantartásba
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás- pályázati forrás, humán erőforrás-tervező, kivitelező

Intézkedés címe:	Játszótér kialakítása a Bányatelepen
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A külterületi Bányatelepen nincs az EU-s normáknak megfelelő játszótér, amely hasznos szabadidő eltöltési lehetőséget biztosítana a lakók számára.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Az önkormányzat a megfelelő pályázati források elnyerését követően a Bányatelepen élő felnőtt lakossággal együttműködve, modern, biztonságos játszótér épít. Cél a gyermekek biztonságos mozgásterének kialakítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: biztonságos játszóhely kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Lakosság bevonása. Játszótér folyamatos ellenőrzése, karbantartása.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap (megfelelő pályázat esetén) K: 6-12 hónap (a pályázati lehetőség megjelenésétől függően) H: 12-24 hónap
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Lakossági elégedettség nő, biztonságosabb időtöltés a gyerekek részére, hasznos szabadidő eltöltés Játszóteret igénybe vevő gyermekek száma Fenntarthatóság: hosszú távú a folyamatos karbantartással
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek, lakossági inaktivitás
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás, humánerőforrás a pályázatfigyelésre és írásra

Intézkedés címe:	„Herendi Egészségkert” – helyi piac bevezetése a kiskertekben megtermelt és feldolgozott termékek eladására
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők, az alacsony jövedelemmel rendelkező lakosok számára a bevételi lehetőségek korlátozottak, a kiskertekben megtermelt zöldség, gyümölcs, továbbá feldolgozott termék eladására nincs hely és lehetőség kialakítva
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: A helyi lakosok által a kiskertekben termelt zöldség, gyümölcs, valamint a háztáji és feldolgozott termékek (pl. lekvár) eladására, illetve a helyi majdnem biotermékek megvásárlására piac létrehozása. A terméket eladók és a vásárlók összekapcsolása. A szokásos piaci árnál alacsonyabb árszinten történő vásárlás, valamint a kistermelőknek, lakosoknak bevételi forrás növelése R: Piac helyének kijelölése, helyi és környékbeli termelők felkutatása, felkeresése K: Piac üzemeltetés feltételeinek megteremtése, piac létrehozása, a szolgáltatás népszerűsítése H: Kapcsolatrendszerek erősítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A piac ideális helyének kijelölése, a helyi lakosok, kistermelők megkeresése, tájékoztatása Piac létrehozása, az üzemeltetés feltételeinek megteremtése, esetlegesen pályázat benyújtása a piac létrehozására, a szolgáltatás népszerűsítése, hirdetése Kapcsolatrendszerek erősítése az eladók és vásárlók között
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, civil szerv
Partnerek	Önkormányzat, lakosság, civil szerv
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 12-18 hónap H: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Helyi kistermelés növekedése, bio és háztáji termékek népszerűségének növekedése, helyi lakosok bevételeinek növekedése, R: felkeresett lakosok, helyi termelők K: piac nagysága, eladók, vásárlók száma H: eladók, vásárlók száma, termékfajták száma Hosszútávon fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Helyi érdektelenség mind az eladói státuszban álló, mind a vásárlói státuszban álló helyi lakosok körében – népszerűsítés, más települések példáinak bemutatása
Szükséges erőforrások	Helyszín, pénzügyi forrás- pályázati lehetőségek kiaknázása, humán erőforrás az üzemeltetés felügyeletére

Intézkedés címe:	Helyi aranyoldal kialakítása a városi honlapon
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs információ a szakipari munkákat, szolgáltatásokat nyújtók és az igénybe vevők, az eladni és vásárolni szándékozó lakosok között. A kereslet-kínálat közötti kapcsolat gyenge.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Információs rendszer kialakítása a városi honlapon, ahol a településen élő szakipari munkát végző, szolgáltatást nyújtó, és szolgáltatási igénybe vevők, valamint a ruházati, háztartási egyéb termékeket eladni szándékozó és vásárlók összekapcsolására. A mellékjövedelmi források bővítése, alacsonyabb áron történő vásárlás, szolgáltatás igénybevétel elősegítése R: A kereslet és kínálati oldal szereplőinek felkutatása, felkeresése kérdőívezéssel K: informatikai tartalomfejlesztés a honlapon, felelős, üzemeltető kijelölése H: Fórum oldal létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A szakipari munkát, szolgáltatást nyújtó, eladni szándékozók, illetve az egész lakosság megkeresése kérdőíves formában Az oldal, szolgáltatás kialakítása a városi honlapon, vagy különálló honlap szerkesztése önkéntesek bevonásával. A honlap szerkesztés felelősének, üzemeltetőjének kijelölése Fórum oldal létrehozása tapasztalatokról, közvetlen kapcsolatba lépés lehetőségével
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, civil szervek
Partnerek	Önkormányzat, civil szervek, lakosság
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 6-12 hónap H: 4 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	A szolgáltatások iránti kereslet és kínálat növekedése. A piaci árnál alacsonyabb áron történő vásárlás, szolgáltatásnyújtás, mellékjövedelmi források növekedése. R: beérkezett kérdőívek száma K: honlap látogatottsága, az oldalon megjelenő hirdetések száma, H: Kínálat-kereslet bővülése, helyben maradó bevételek növekedése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség- személyes megkeresés, tapasztalatok bemutatása Humánerőforrás hiánya- A honlap szerkesztőt és felelőst érdekeltté kelteni a fejlesztésre
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- új honlap szerkesztése, weboldal üzemeltetése, kérdőívek dologi költsége Humánerőforrás- honlap szerkesztés, üzemeltetés

Intézkedés címe:	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés a közoktatási intézményekben
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen működő közoktatási intézmények nem teljes mértékben akadálymentesítettek, hiányzik az épületek előírásoknak megfelelő fizikai akadálymentesítése, nem megoldott az infokommunikációs akadálymentesítés.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: A közoktatási intézmények komplex fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése annak érdekében, hogy a fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek igénybe tudják venni a szolgáltatásokat, be tudjanak jutni az épületekbe. R: akadálymentesítés lehetőségeinek vizsgálata szakember bevonásával, tervek készítése, pályázatok figyelése K: pályázat benyújtása, kivitelező kiválasztása, kivitelezés, infokommunikációs eszközök beszerzése beépítése H: fogyatékkal élők számára programok szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Akadálymentesítés lehetőségeinek vizsgálata rehabilitációs szakember bevonásával, tervek készítése, pályázatok figyelése Pályázat benyújtása, kivitelező kiválasztása, kivitelezés, infokommunikációs eszközök beszerzése beépítése Fogyatékkal élők számára programok szervezése, speciális fejlesztések nyújtása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Iskola, Óvoda
Partnerek	Önkormányzat, Iskola, Óvoda, rehabilitációs szakember, tervező, kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-12 hónap K: 12-24 hónap H: 4 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fogyatékkal élők számára használható, megközelíthető közoktatási épületek. R: tervek száma, K: akadálymentesített épületek száma, akadálymentesített területek nagysága, oktatási intézményt látogató fogyatékkal élők száma, beszerzett és beépített infokommunikációs eszközök száma H: oktatási intézményt látogató fogyatékos személyek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés kialakításának nehézségei- többféle lehetőség vizsgálata Pénzügyi forrás- pályázati támogatás Kihasználatlanság- termék bérbeadása fogyatékkal élők számára rendezvények, programok lebonyolítására
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- pályázati támogatás, Humán erőforrás- feladatok koordinálására, szakemberek megkeresésére, pályázatok figyelésére, beadására, kivitelező kiválasztására

Intézkedés címe:	Fogyatékos és speciális fejlesztésre szoruló gyermekek speciális oktatási intézménybe való eljuttatásának megoldása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen lakó fogyatékkal élő gyermekek a megyeszékhelyre, valamint Ajkára járnak speciális iskolába, ott tudják igénybe venni azokat a szolgáltatásokat, amelyek a fejlődésüket elősegíti. A speciális fejlesztésre szoruló gyermekek az ellátó intézményekbe, kórházakba nehezen jutnak el, a szülők nem tudják megoldani a gyermekek szállítását.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: A fogyatékkal élő gyermekek eljuttatása a megfelelő speciális szolgáltatást nyújtó nevelést, oktatást nyújtó intézménybe R: szállítási lehetőségek felkutatása, Támogató Szolgálatok megkeresése, Tanyagondnoki Szolgálat létrehozása K: a legmegfelelőbb és a legjobb megoldást nyújtó lehetőség kiválasztása, a szállítás megoldása H: folyamatos szállítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szállítási lehetőségek felkutatása, a környékbeli Támogató Szolgálatok megkeresése, Tanyagondnoki Szolgálat létrehozásának vizsgálata A legmegfelelőbb és a legjobb megoldást nyújtó lehetőség kiválasztása, a szállítás megoldása Folyamatos szállítás nyomon követése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Támogató Szolgálat
Partnerek	Önkormányzat, Támogató Szolgálat, speciális iskolák, szülők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-2 hónap K: 2-3 hónap H: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fogyatékkal élő gyermekek speciális iskolába történő elszállítása R: lehetőségek felmérése K: szállított gyermekek száma, szállítást végző szervezet száma H: szállított gyermekek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Támogató Szolgálatok kapacitásának hiánya- tárgyalások a megoldásra Családok nehéz anyagi helyzete - önkormányzati támogatás nyújtása
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás- tárgyalások, szervezés, Pénzügyi forrás- családok támogatása

Intézkedés címe:	Nyári napközi megszervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az iskolai nyári szünetben sok gyerek egyedül van otthon, mindkét szülő dolgozik, a gyerekek napközbeni felügyelete nem megoldott.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Az iskoláskorú gyermekek nyári szünetben történő napközbeni felügyeletének megszervezése. Az önkormányzat pedagógusok, közösségi szolgálatot végző diákok bevonásával nyári napközit szervez a szünet nagy részében. R: Igények felmérése, hely és részt vevők felkutatása K: Az épület rendbetétele, szolgáltatás megindítása, étkeztetés biztosítása, napi programok megszervezése H: A szolgáltatás civil szervezet kezébe történő adása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés az általános iskola 1-6 évfolyamos családjai körében, a pedagógusok, diákok felkérése A nyári napközi megszervezése az előírások szerint, az étkeztetés biztosítása az iskolai konyháról, programok, kirándulások megtervezése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pedagógusok, diákok
Partnerek	Önkormányzat, Általános Iskola, diákok
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 hónap K: 6-12 hónap H: 2 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Gyermekek biztonságos felügyelete, szabad idő hasznos eltöltése, meleg étel fogyasztása, közösségépítés R: felmérő kérdőívek, a feladatot elvállalók száma K: pedagógusok száma, nyári napközit igénybe vevők száma H: nyári napközit igénybe vevők száma Hosszú távú fenntarthatóság
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Korlátozott anyagi lehetőségek, finanszírozás hiánya – pályázati lehetőségek felkutatása Felügyeletet ellátó személyzet hiánya – diákmunka, közösségi szolgálat, támogatók keresése a bérek fizetéséhez
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- pályázati támogatás, saját erő, Humánerőforrás-felügyeletre személyzet biztosítása, étkeztetés ellátására

Intézkedés címe:	Egészséges gyermek és felnőtt étkeztetés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek nem táplálkoznak helyesen, sok gyerek és felnőtt nem jut meleg ételhez, az óvoda piaci áron külső szolgáltatótól vásárolja az étkeztetési szolgáltatást
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A gyermekétkeztetés költséghatékonyabbá és egészségesebbé tétele, a szociális és felnőtt étkeztetés kiszélesítése érdekében az önkormányzat 500 adagosra kívánja bővíteni az általános iskolában üzemelő konyhát. Az ingatlan felújítással, a korszerűbb konyhai eszközök használatával energia megtakarítás, munkaerő-felvétel várható, a helyi vállalkozóktól való vásárlás a keresletet növeli, versenyképességük nő. Az étrend összeállítása során az előírásoknak megfelelő és egészséges ételek elkészítésére fordítunk figyelmet. R: pályázatfigyelés, terveztetés K: engedélyes tervek beszerzése, árajánlatok beszerzése, pályázat elkészítése, benyújtása, kivitelező kiválasztása H: kivitelezés, szolgáltatás minőségi javítása, kibővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, bővítési elképzelések kialakítása, terveztetés Építéshatósági engedélyes tervek elkészíttetése, költségbecslés, árajánlatok beszerzése, pályázat elkészítése, szükséges mellékletek beszerzése, pályázat nyertessége után kivitelező kiválasztása Építési beruházás megvalósítása, eszközök beszerzése, a konyha beüzemelése, étrend megreformálása, ételkészítés az óvodásoknak, felnőtt étkezőknek
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Rozmaring Intézményi Étterem, pályázatíró, kivitelező cég
Partnerek	Önkormányzat, Idősek Klubja, óvoda, helyi vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-12 hónap K: 12-24 hónap H: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	R: tervek K: engedélyes terv, pályázat száma, H: felújított konyha nagysága (m ²) étkeztetést igénybe vevők száma Hosszú távú
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források hiánya – pályázati lehetőségek, támogatók Ellenállás az óvodai étkeztetés szolgáltatótól való elvonása miatt- személyes konzultáció a szolgáltatóval
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás, humán erőforrás a pályázatfigyelésre, írásra, a terveztetésre, konyhai személyzet felvétele

Intézkedés címe:	Ifjúsági Klub 15-25 éves fiatalok részére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fiatalok részére a városban nincs megfelelő közösségi tér, kapcsolódási pont. A fiatalok főleg Veszprémben utaznak, egyéb szórakozó helyekre, mely nem mondható a mai világban biztos és értékközvetítő megoldásnak. A 15-25 éves korosztály főleg saját életkori társával szeret lenni, beszélgetni, programokra járni. Ismeretes, hogy szeretnek összejönni, bulizni, szórakozni ismerkedni. Ehhez a városban szükség lenne egy saját „zúg” Klub szoba, melyet saját ízlésük szerint rendezhetik be, használhatják időbeosztásuk szerint.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Ifjúsági Klub létrehozása és fenntartása R: Ifjúsági vezető megtalálása. Saját különálló nyitva tartástól független helyiség biztosítása K: Helyben történő programok szervezése, hova tudnak kapcsolódni városi szinten. Klub szoba berendezése, felszerelése. Saját éves program. H: Célok és feladatok kitűzése a fiatalok részére. Munka- és egyéb lehetőségek feltárása. Önismeret, társismeret, pályaorientáció. Állandó, folyamatos feladat: pl: hétfégi „bulik” szervezése, retro-kocsmá, társasjáték partik, kvíz játékok stb.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Ifjúsági vezető, aki összefogja és kommunikál a város fiataljaival 2. Helyiség kiválasztása (független nyitva tartástól) 3. Helyiség berendezése – felszerelése 4. Üzemben tartása 5. Programok, célok, feladatok megfogalmazása
Résztvevők és felelős	Ifjúsági vezető, helyi civilek, Művelődési Ház
Partnerek	Önkormányzat, Művelődési Ház, civil szerek, fiatalok
Határidő(k) pontokba szedve	R: 0-12 hónap igényfelmérés K: 12-18 hónap helyiség kialakítása, klub beindítása H: 4 év programok szervezése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: kialakított helyiség száma K: klubtagok száma, programok száma H: klubtagok száma, programok száma hosszú távon fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Helyiség kialakításához pénzügyi és technikai feltételek hiánya. Város vezetőinek pozitív- és folyamatos hozzáállása. Pontos célok megfogalmazása. Munkalehetőség.
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és technikai erőforrás- Különálló helyiség, víz, villany, fűtés biztosítása, humán erőforrás vezető rendelkezésre állása

Intézkedés címe:	Általános iskola épületének bővítése, felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az általános iskolába jár gyermekek szám növekedést mutat. A növekvő gyereklétszámhoz igazodóan kevés tantermek száma, zsúfolt az iskola, nincsenek meg a létszámhoz igazodó tárgyi és technikai feltételek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Az általános Iskola épületének 2 tanteremmel való bővítése, felújítása a gyereklétszámhoz igazodó tárgyi, technikai és higiéniai feltételek biztosítása R: az épület bővítésre vonatkozó tervek elkészítése, építési engedély hosszabbítása K: Pályázati lehetőségek felkutatása, pályázat benyújtása, beruházás lefolytatása H: Az új tantermek felszerelése, berendezése, oktatási tevékenység megkezdése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az épület bővítésére vonatkozó tervek elkészítése, illetve az engedélyes tervek érvényességének meghosszabbítása pályázati lehetőségek felkutatása, pályázathoz szükséges dokumentumok elkészítése, pályázat benyújtása, Kivitelező kiválasztása, kivitelezés lebonyolítása Új tantermek felszerelése, berendezése, oktatási tevékenység megkezdése
Résztvevők és felelős	Herend Város Önkormányzata, Veszprémi Tankerületi Központ
Partnerek	Herend Város Önkormányzata, Veszprémi Tankerületi Központ, tervező, kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	R: 0-12 engedélyes terv hosszabbítása, pályázat benyújtása K: építés kivitelezése H: tantermek használata
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: kialakított helyiség száma K: tanulók száma, pedagógusok száma H: tanulók száma, pedagógusok száma hosszú távon fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati lehetőségek hiánya, pénzügyi forrás hiánya, pályázatok folyamatos figyelése, támogatók keresése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrás- pályázati forrás, saját erő Humán erőforrás- pályázat figyelése, benyújtása, koordinálása, kivitelezés ellenőrzése

Intézkedés címe:	Családi napközi létrehozás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nappali felügyelet megoldása hiányos a településen. Hiányoznak a közoktatási intézmények által biztosított ellátáson kívüli egyéb a gyermekek nappali felügyeletét ellátó formák. A szülők munkabeosztása miatt szükség van az egész napos felügyeletet biztosító ellátásokra.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: A gyermekkorosztály nappali felügyeletét ellátó rendszer fejlesztése, új szolgáltatások nyújtása, a nők munkaerő-piaci szerepvállalásának segítése. R: felmérés végzése a lakosság körében kérdőívezéssel a védőnők, Gyerekjóléti szolgálat bevonásával K: igények alapján a családi napközi kialakításának vizsgálata, a jogszabályi előírásoknak megfelelő szolgáltatás működtetésére számítások végzése H: szülő, civil szerv, vagy vállalkozó bevonása a családi napközi működtetésére
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lakossági igények felmérése kérdőívezéssel a védőnők, Gyerekjóléti szolgálat bevonásával Igények alapján a családi napközi kialakításának vizsgálata, a jogszabályi előírásoknak megfelelő szolgáltatás működtetésére számítások végzése, működési engedélyhez szükséges feltételek áttekintése szülő, civil szerv, vagy vállalkozó bevonása a családi napközi működtetésére
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Védőnői Szolgálat, Gyerekjóléti Szolgálat
Partnerek	Önkormányzat, Gyerekjóléti Szolgálat, védőnők, civil szervezetek, lakosság
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-8 hónap K: 9-15 hónap H: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A gyermekek nappali felügyeletének megoldása R: kérdőívek száma, felmérést végzők száma K: kialakított családi napköziben a férőhelyek száma, az igénybe vevők száma, alkalmazott munkaerő száma H: igénybe vevők száma, alkalmazottak száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs igény a szolgáltatásra- igényfelmérés Túl magas működtetési költség- támogatók keresése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- pályázati egyéb támogatás, felmérés dologi költsége Humán erőforrás- felmérés, számítások elvégzésére, munkaerő felvétel a szolgáltatásra

Intézkedés címe:	Bölcsődei férőhelybővítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A bölcsődei férőhelyek száma az igényekhez képest kevés, a nők munkába állása nincs segítve a gyermekek napközbeni ellátásának megoldásával, a bölcsőde nem tudja minden jelentkezőnek a szolgáltatást biztosítani
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: A településen (és szabad férőhelyek esetén a környékbeli településekre is szolgáltatva) a 3 éves kor alatti gyermekek napközbeni ellátásának megoldása a bölcsődei férőhelyek bővítésével. A nők munkába állásának segítése, esélyteremtés, munkaerőpiac támogatása. R: Új bölcsődei csoport kialakításának fizikai és szakmai kialakításának vizsgálata, tervek készítése, pályázatok figyelése K: a pályázathoz szükséges dokumentációk, engedélyek beszerzése, pályázat elkészítése, kivitelezés H: új munkaerő felvétele, szolgáltatás beindítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A bővítés előírásoknak megfelelő fizikai és szakmai kialakításának vizsgálata, tervek készítése, pályázati lehetőségek figyelése Pályázat benyújtásához szükséges dokumentációk, engedélyes tervek beszerzése, pályázat elkészítése, benyújtása, nyertes pályázat esetén a kivitelező kiválasztása, kivitelezés Új gondozónők felvétele, a csoport feltöltése gyermekekkel, a szolgáltatás folyamatos nyújtása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Herendi Hétszínvilág Óvoda és Bölcsőde
Partnerek	Önkormányzat, tervező, kivitelező, Herendi Hétszínvilág óvoda és Bölcsőde, pályázatíró, tervező, kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 6-12 hónap (a pályázati lehetőségek megjelenésétől függően) H: 4 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: tervek száma K: beadott pályázat, engedélyes terv H: kialakított bölcsődei csoportszoba (db, vagy m2), felvett új munkaerő (fő), bölcsődei csoportlétszám(fő) Hosszú fenntarthatóság
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Épület adottságai- megfelelő lehetőségek vizsgálata, a felújítás során a gyermekek védelmének biztosítása Pénzügyi forrás- pályázati források bevonása, támogatók szerzése Kevés igény- igényfelmérés a bölcsődei szolgáltatás igénybevételére Humán erőforrás munkálatok koordinálására- műszaki ügyintéző alkalmazása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás (pályázati támogatás, önerő) Humán erőforrás munkálatok koordinálására, pályázatfigyelésre, pályázatírássra, gondozónők és dajka

Intézkedés címe:	Egészségnap megszervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időseknek szervezett programok száma kevés. A településen hiányoznak a lakosságot érintő szűrőprogramok, az egészséges életmóddal, a betegségek kialakulásával kapcsolatos felvilágosítások, tájékoztatók
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: A felnőtt lakosság, az időskorúak részére szűrőprogramok szervezése a prevenció jegyében. Előadások, tájékoztatók tartása az egészséges életmód, a betegségek kialakulása, annak megelőzése, a lelki egyensúly megtartása témakörökben R: előadók felkutatása, pályázati lehetőségek figyelése, pályázat benyújtása, szűréseket végző szolgáltatók megkeresése K: a program meghirdetése, egészségnap megtartása H: minden évben a visszajelzések és igények alapján a program újraszervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A program összeállítása az érdekelt felek bevonásával, előadók (orvosok, szakemberek) megkeresése, egészségügyi szűréseket végző szolgáltatók megkeresése, pályázatok figyelése, benyújtása A programok megszervezése, forgatókönyv írása, meghívók, plakátok elkészítése, a program lebonyolítása A program megszervezése minden évben civil szervek, szolgáltatók bevonásával a visszajelzések alapján
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, háziorvosi szolgálatok, művelődési ház
Partnerek	Önkormányzat, házi orvos szolgálatok, védőnők, művelődési ház, civil szervek, szakemberek, szűrést végző cégek,
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-12 hónap K: 12-24 hónap H: 4 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A lakosság egészségtudatának növelése, betegségek megelőzése, program lehetőségek a felnőtt és időskorú lakosság részére. R: megkeresett szakemberek, szűrést végző szolgáltatók száma, benyújtott pályázatok száma K: előadások, szűrések száma, a programon megjelenő lakosság szám H: a programokon megjelenők száma, előadások, szűrőprogramok száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség- kevés részt vevő- propaganda, kommunikációs tevékenység erősítése Anyagi erőforrás- pályázati lehetőségek felkutatása, támogatók keresése Személyzet hiánya- házi orvosok, védőnők, családsegítő bevonás a szervezésbe
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás – pályázati támogatás, saját erő, támogatások, Humán erőforrás a programok előkészítésére, szervezésére, koordinálására

Intézkedés címe:	Bűnmegelőzéssel kapcsolatos információs nap
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények száma növekszik. Nő az egyedülálló, időskorú lakosok száma, akik nincsenek biztonságban otthonaikban.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Az időskorúak, illetve a felnőtt lakosság számára a lopásokkal, rablásokkal, betörésekkel kapcsolatos információs nap tartása R: a program összeállítása, az előadók felkérése K: propaganda tevékenység, az információs nap megtartása H: kiadványszerkesztés és eljuttatása a lakosságnak
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az érdekeltek, részt vevők bevonásával a program összeállítása, az előadók, részt vevők felkérése A program meghirdetése, szórólapozás, a program lebonyolítása Szórólap, vagy kiadvány szerkesztése, elkészítése és eljuttatása a lakossághoz
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Polgárőrség, Rendőrség, lakosság
Partnerek	Önkormányzat, Polgárőrség, Rendőrség, lakosság
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 hónap K: 3-6 hónap H: 1 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az időskorúak, illetve a lakosság sérelmére elkövetett bűncselekmények száma csökken, nő a lakosság biztonságérzete. R: előadók száma K: programon részt vevők száma, előadók száma H: elkészült kiadvány darabszáma, bűncselekmények számának csökkenése hosszú fenntarthatóság
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség- propaganda erősítése, személyes kommunikáció az érintettekkel Pénzügyi forrás- pályázati támogatás, támogatók bevonása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- pályázati és egyéb támogatás, Humánerőforrás- szervezés és lebonyolítás területén

Intézkedés címe:	Közösségi tér, szabadtéri színpad kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kulturális programok színteréül szolgáló létesítmények hiánya. A szabadtéri, kültéri programok megrendezéséhez szükséges közösségi tér, szabadtéri színpad hiányzik a településen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Szabadtéri, kültéri rendezvényeknek, programoknak helyet adó közösségi tér, szabadtéri színpad kialakítása. Az idősebb és felnőtt lakosság részére szervezett programok, szabadidős tevékenységek számának növelése R: helyszín kiválasztása, tervek készíttetése, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése K: pályázat elkészítése, beadása, kivitelező kiválasztása, szabadtéri színpad kiépítése, közösségi tér megvalósítása H: programok szervezése, a színpad hasznosítása,
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Megfelelő helyszín kijelölése, tervek elkészíttetése, pályázati lehetőségek figyelése, Pályázat elkészítése, benyújtása, kivitelező kiválasztása, kivitelezés-szabadtéri színpad megépítése, területrendezés, közösségi tér kiépítése Programok szervezése, színpad hasznosítása, folyamatos karbantartása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Művelődési Ház
Partnerek	Önkormányzat, Művelődési Ház, kivitelező, tervező, rendezvényszervező
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-12 hónap K: 12-24 hónap H: 4 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Színvonalas és műszaki háttérrel ellátott közösségi tér, szabadtéri színpad kialakítása. Programok, rendezvények számának növekedése R: tervek száma K: benyújtott pályázatok száma, megépített színpad területe, befogadóképessége H: rendezvények szám, rendezvények részt vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megfelelő hely hiánya- önkormányzati tulajdonú területek feltérképezése Pénzügyi forrás hiánya- pályázati lehetőségek keresése Látogatók száma kevés lesz- propaganda, megfelelő alakosság igényeit kiszolgáló rendezvények szervezése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- pályázati támogatás, Humánerőforrás- a pályázat megírására, megvalósításra, a kivitelezés felügyeletére, valamint a rendezvények szervezésére

Intézkedés címe:	Idősek Klubja szolgáltatásaink bővítése – épület felújítása, akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorú lakosság számára biztosított szolgáltatások száma kevés. Az Idősek Klubja által biztosított nappali ellátás, szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás iránti kereslet egyre nő, a tárgyi és személyi feltételek viszont nem adottak a fejlesztéshez. Az épület nagyon rossz állapotban van, a gázkonvektorok nagyon régiek, a szennyvízelvezetés problémás.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Az időskorú lakosság igényeit kielégítő szolgáltatások kialakítása. A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott ESZI telephelyeként működő Idősek Klubja épületének felújítása, akadálymentesítése, a szolgáltatások bővítéséhez szükséges tárgyi, technikai és személyi feltételek biztosítása R: Az épület felújítás, átalakítás lehetőségeinek és jogszabályi előírásoknak megfelelő megoldásának vizsgálata, a szolgáltatás ellátásához szükséges tárgyi és személyi feltételek vizsgálata K: terveztetés, pályázattírás, költségvetés készítés, megvalósítás H: szolgáltatások bővítése, igénybe vevők számának növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az épület felújítás, átalakítás lehetőségeinek és jogszabályi előírásoknak megfelelő megoldásának vizsgálata, a szolgáltatás ellátásához szükséges tárgyi és személyi feltételek vizsgálata Felújítási, átalakítási tervek elkészítése, pályázatok benyújtása, a nagyobb számú ellátottra és ellátó személyzetre, működési költségekre vonatkozó számítás elkészítése, felújítás megvalósítása- kivitelező kiválasztása, tárgyi eszközök beszerzése, gondozónő felvétele Szolgáltatások bővítése, illetve új ellátottak felvétele a szolgáltatásokra
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, ESZI-Idősek Klubja
Partnerek	Önkormányzat, tervező, ESZI-Idősek Klubja
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 6-24 hónap H: 4 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A jogszabályi előírásoknak megfelelő helyiségekkel, tárgyi eszközökkel rendelkező Idősek Klubja kialakítás. A szolgáltatások bővítése, illetve az ellátotti létszám emelkedése, alkalmazottak számának növekedése R: tervek, pályázatok száma K: felújított, átalakított helyiségek száma, épület nagysága, beszerzett tárgyi eszközök száma, felvett munkaerő száma H: ellátottak száma, munkaerő száma, szolgáltatással való elégedettség növekedése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Épület alkalmatlansága az átalakításra, akadálymentesítésre- más alkalmas épület keresése Kevés számú érdeklődő a szolgáltatások igénybevételére - kérdőíves felmérés, propaganda erősítése Pénzügyi forrás hiánya- pályázati forrás keresése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- pályázati támogatás, humán erőforrás- a megvalósításra, a tervezésre, a gondozásra

Intézkedés címe:	„E-nagyszülő”- Számítógépes, internetes alapismeretek bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősebb korosztálynak nincsen, illetve alacsony szintű számítógépes és internetes ismeretei vannak. A kapcsolatot könnyebben tartanák rokonaikkal interneten és több információhoz jutnának a mindennapi élet minden területén.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Az idősebb korosztály számítógépes és internetes alapismereteinek bővítése önkéntes képzők bevonásával a családi kapcsolatok könnyebb fenntartása, nagy- unoka kapcsolat erősítése, információhoz jutás érdekében. R: idősök informatikai jártasságának felmérése, igényeik felmérése, hely és eszköz biztosításának kijelölése K: képzések, gyakorlati foglalkozások tartása H: folyamatos képzés, szint emelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Informatikai jártasság és igényfelmérés, középiskolások bevonása, helyszín biztosítása, Digitális Jólét Pont eszközeinek és humán kapacitásának igénybevétele Képzések, gyakorlati foglalkozások lebonyolítása, Folyamatos képzés, szint emelése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Művelődési Ház
Partnerek	Önkormányzat, Művelődési Ház, Nyugdíjas klub, civil szervek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 6-18 hónap H: 4 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az 55 feletti korosztály számítógépes és internetes ismereteinek, digitális írástudásának növelése. Hasznos szabadidő eltöltés. Könnyebb kapcsolattartás a családtagokkal. Több információhoz jutás. R: felmérések száma K: képzést végzők száma, képzésen részt vevők száma H: digitális írástudás növekedése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség- az idősök személyes megkeresése, képzésre való eljuttatása Képzést vállalók hiánya- személyes megkeresés
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- teremhasználat, számítógép használat, Humánerőforrás- képzést végzők, felmérést készítő

Intézkedés címe:	Önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, komplex akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önkormányzat tulajdonában álló épületek többsége korszerűtlenek, felújításra szorulnak. Az önkormányzati épületek bejárata és belső tere legtöbb esetben nem az előírásoknak megfelelően van akadálymentesítve, hiányzik az akadálymentes szociális blokk, nem megoldott infokommunikációs akadálymentesítés.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Az önkormányzati tulajdonú intézmények (Iskola, Óvoda, Egészség ház, Művelődési Ház) korszerű, energia megtakarítást szolgáló felújítása, előírásoknak megfelelő fizikai akadálymentesítése, EU-s szabványoknak megfelelő vizes blokkok kialakítása, az infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása (legalább egy mobil indukciós hurok vásárlása, braille táblák elhelyezése, honlap akadálymentesítése) R: felújításra tervek elkészítése, pályázatfigyelés, K: pályázat készítése, a szükséges tervezői költségbecslés és hatósági engedélyek beszerzése, H: kivitelező kiválasztása, kivitelezés, folyamatos karbantartás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Építési és akadálymentesítési tervek elkészíttetése, pályázatok figyelése A pályázat benyújtásához szükséges tervek, dokumentáció beszerzése, pályázatírás Nyertes pályázat esetén kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, kivitelezés Folyamatos karbantartás, állagmegóvás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, intézmények
Partnerek	Önkormányzat, Városgondnokság, intézmények, kivitelező, tervező, rehabilitációs szakértő
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 6-12 H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: elkészült tervek, engedélyek száma K: benyújtott pályázatok, tervezői költségbecslés, hatósági engedélyek száma H: felújított önkormányzati intézmények száma, beszerzett infokommunikációs eszközök száma Hosszútávon fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Épületek adottságai - megfelelő felújítási, akadálymentesítési lehetőségek kiválasztása Pénzügyi forrás - pályázati források igénybevétele, folyamatos pályázatfigyelés Építést felügyelő személyzet hiánya- műszaki ügyintéző alkalmazása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, önerő, Humánerőforrás a pályázatfigyelésre, készítésre, terveztetésre

Intézkedés címe:	Belterületi utak felújítása, karbantartása, csapadékelvezető rendszer karbantartása, kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A belterületi utak elhasználódtak, rossz minőségűek, a járdahálózat hiányos. A csapadékelvezető rendszer hiányos, karbantartást igényel. A kisgyermekes anyák nem tudják a babakocsikat tolni, az idősek közlekedése is nehezített. A nagy esőzések során a csapadékvíz elvezetés nem megfelelő, a lakóházak veszélyben vannak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A településen a belterületi utak tönkrementek, az útburkolat felújításra szorul. A járda kiépítése hiányos. Az önkormányzat kiemelt célja a település úthálózatának felújítása, az átkelők akadálymentesítése a járdák rendbetétele, kiépítése –a fogyatékkal élő és kisgyermekes családok közlekedésének segítése céljából. A csapadékelvezető rendszer felújítása, kiépítése, karbantartása – a lakóházak védelme érdekében. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: utak, járdák állapotának javítása, kivitelezés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Utak, járdák felújítása, csapadékelvezető rendszer felújítása, kiépítése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező cég, helyi vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-12 hónap (a pályázati lehetőségek megjelenésétől függően) K: 12 – 24 hónap H: 2-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb közlekedés R: benyújtott pályázatok száma K: felújított utak, járdák nagysága, felújított, kiépített csapadékelvezető rendszer nagysága H: karbantartott utak, járdák, csapadékelvezető rendszer nagysága Hosszútávon fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya - pályázati források keresése, tervezés, tervek hiánya - tervező szakemberek felkutatása
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás, humán erőforrás a pályázat figyelésre, írásra, tervek készítésére

Intézkedés címe:	Programszervezés a fogyatékkal élőknek, élőkkel
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs olyan program, rendezvény a településen, amely a fogyatékkal élők hasznos szabadidő eltöltését segíti, amelyen aktívan részt tudnak venni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: Programok, rendezvények szervezése a fogyatékkal élők aktív részvételével, szabadidejük hasznos eltöltése, társas kapcsolatok erősítése céljából R: kapcsolatfelvétel a fogyatékkal élőkkel, azok érdekvédelmi szervezetével K: programok, rendezvények kidolgozása, megszervezése H: kapcsolatrendszer erősítése az érdekvédelmi és szolgáltató rendszerekkel
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel a fogyatékkal élőkkel, azok családjával, a környéken működő érdekvédelmi szervezetekkel (Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesületével) Programok, rendezvények kidolgozása, megszervezése, megvalósítása (sportolási lehetőségek, kulturális program, mozi nézés, vetélkedők) Kapcsolatrendszer erősítése az érdekvédelmi és ellátórendszerrel, illetve a személyi kapcsolatok erősítése az egészséges és fogyatékkal élő lakosok között, öntevékeny csoportok kialakulása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesülete
Partnerek	Önkormányzat, Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesülete, házi orvosi szolgálatok, védőnők, Családsegítő Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1- 8 hónap K: 9-15 hónap H: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fogyatékkal élők igényeit kiszolgáló rendezvények, programok. A szabadidő hasznos eltöltése, kapcsolatrendszer erősödése az ép emberekkel. R: egyeztetések száma K: programok száma, programon részt vevők száma H: programok száma, részt vevők száma, öntevékeny csoportok száma hosszútávon fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség- fogyatékkal élők személyes megkeresése, igényfelmérés Pénzügyi forrás hiánya- támogató szervezetek felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- támogatók keresése, Humán erőforrás- kapcsolatfelvétel, egyeztetés, programszervezés, koordinálás

Intézkedés címe:	Esélyegyenlőségi órák, előadások szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élőkkel kapcsolatban információhiánnyal, előítélettel állnak szemben az emberek. Az oktatási tartalmakban nem szerepel az esélyegyenlőség, nincsenek érzékenyítő programok.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél: A településen és az iskolában érzékenyítő programok, esélyórák, előadások szervezése R: az oktatási intézmény és esélyegyenlőségi szakember megkeresése, az előadások megszervezése K: az esélyegyenlőségi tanórák, az előadások megtartása, propagálása, cikkek, felvételek készítése H: évről-évre a programok, előadások megtartása, újabb és újabb példák, területek bevonásával
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az oktatási intézmény és esélyegyenlőségi szakember megkeresése, az előadások megszervezése Az esélyegyenlőségi tanórák, az előadások megtartása, propagálása, cikkek, felvételek készítése Évről-évre a programok, előadások megtartása, újabb és újabb példák, területek, személyek bevonásával
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Iskola, Művelődési Ház
Partnerek	Önkormányzat, Iskola, Művelődési Ház, esélyegyenlőségi szakemberek, civil szervek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 6-12 hónap H: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A településen a fogyatékkal élőkkel szembeni tolerancia nő. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos információk sok emberhez eljutnak. R: megkeresett szakemberek száma K: megtartott esélyórák, előadások száma, részt vevők száma H: nő az összefogás a fogyatékkal élőkkel, a tolerancia növekszik Hosszan fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség- figyelemfelhívó kampány Pénzügyi forrás- pályázati forrás, egyéb támogatás bevonása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi forrás- pályázati vagy egyéb támogatás, Humánerőforrás a szervezésre, koordinálásra

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Bányatelepre kivezető út felújítása, szilárd burkolattal való ellátása	Herendről a Bányatelepre kivezető összekötőút rossz állapotban van, göröngyös, nagy esőzés után nehezen járható, az út nyomvonala a kijelölt úttól eltér. Az összekötőút nehezen járható személy gépjárművel, motorral és kerékpárral is.	A Bányatelepre kivezető út felújítása, nyomvonalának visszahelyezése a kijelölt úttal egyezően, esetlegesen szilárd burkolattal történő ellátása a biztonságos közlekedés érdekében. Elsődleges cél a bányatelepi lakosok Herendre történő biztonságos közlekedésének megteremtése, másodlagos cél a kerékpáros forgalom számára használható út, illetve a horgászút megfelelő megközelíthetőségének kialakítása R: az út nyomvonalának vizsgálata, terveztetés, pályázatfigyelés K: pályázat benyújtása, támogatók felkutatása, kivitelezés H: út folyamatos karbantartása	Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia	---	A kijelölt nyomvonal kimérése, útfelújítás terveztetése, aktuális pályázatok figyelése Tervek elkészülte után pályázat benyújtása, út felújítás, szilárd burkolattal való ellátás kivitelezése Az út folyamatos karbantartása	Herend Város Önkormányzata	2019. 12. 31. (kedd) Elvégezve megvalósult	A Bányatelepről kivezető út közlekedésre biztonságossá válik. engedélyes és kiviteli terv benyújtott pályázat, felújított út hossza, az úton közlekedők száma	Anyagi erőforrás-pályázati forrás, humán erőforrás-tervező, kivitelező	Hosszú fenntarthatóság	---

2	Tanyagondnoki Szolgálat létrehozása a külterületen	A szegregátumban nem kielégítő a szociális háló, a gyermekek és hátrányos helyzetű lakosok nehezen jutnak el a buszjárat elégtelensége miatt a közoktatási intézményekbe, orvoshoz, nehézkes a bevásárlás megoldása is.	A külterületen és szegregátumban élők segítése a Tanyagondnoki Szolgálat létrehozásával. A gyermekek iskolába, óvodába, a felnőttek orvoshoz, vizsgálatokra, munkahelyre, buszra történő szállításának megoldása. A bevásárlás, gyógyszer kiváltás segítése.	Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia	---	A Szolgálat működési feltételeinek, a működési engedély kiadásával kapcsolatos jogszabályi előírások áttekintése, üzemeltetésre költségvetés összeállítása A Szolgálat működésének beindítása, kisbusz vásárlása, munkaerő felvétele, képzésre történő elküldése, működési engedély megkérése az illetékes hatóságtól, a szolgáltatás Igények folyamatos felmérése és azokhoz igazodó költséghatékony szolgáltatás nyújtása	Herend Város Önkormányzata	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve hosszabbítva	működési engedély, felvett munkaerő, vásárolt kisbusz száma szolgáltatást igénybe vevők száma	Pénzügyi forrás-pályázati támogatás, humán erőforrás-megfelelő képzettségű szakember felvétele	hosszú távon fenntartható	---
3	Játszótér kialakítása a Bányatelepen	A külterületi Bányatelepen nincs az EU-s normáknak megfelelő játszótér, amely hasznos szabadidő eltöltési lehetőséget biztosítana a lakók számára.	Az önkormányzat a megfelelő pályázati források elnyerését követően a Bányatelepen élő felnőtt lakossággal együttműködve, modern, biztonságos játszótér épít. Cél a gyermekek biztonságos mozgásterének kialakítása.	Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia "Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	---	pályázati lehetőségek feltárása. pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás, kivitelező kiválasztása, biztonságos játszóhely kialakítása, folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Herend Város Önkormányzata	2019. 12. 31. (kedd) Elvégezve megvalósult	Játszóteret igénybe vevő gyermekek száma	Önerő, pályázati forrás, humán erőforrás a pályázatfigyelésre és írásra	hosszú távon fenntartható	---

4	„Herendi Egészségkert” – helyi piac bevezetése a kiskertekben megtermelt és feldolgozott termékek eladására	A mélyszegénységben élők, az alacsony jövedelemmel rendelkező lakosok számára a bevételi lehetőségek korlátozottak, a kiskertekben megtermelt zöldség, gyümölcs, továbbá feldolgozott termék eladására nincs hely és lehetőség kialakítva	A helyi lakosok által a kiskertekben termelt zöldség, gyümölcs, valamint a háztáji és feldolgozott termékek eladására, illetve a helyi majdnem biotermékek megvásárlására piac létrehozása. A terméket eladók és a vásárlók összekapcsolása. A szokásos piaci árnál alacsonyabb árszinten történő vásárlás, valamint a kistermelőknek, lakosoknak bevételi forrás növelése	Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia	---	A piac ideális helyének kijelölése, a helyi lakosok, kistermelők megkeresése, tájékoztatása Piac létrehozása, az üzemeltetés feltételeinek megteremtése, esetlegesen pályázat benyújtása a piac létrehozására, a szolgáltatás népszerűsítése, hirdetése Kapcsolatrendszerek erősítése az eladók és vásárlók között	Herend Város Önkormányzata	2020. 12. 31. (csütörtök) Elvégezve megvalósult	piac nagysága, eladók, vásárlók száma	Helyszín, pénzügyi forrás-pályázati lehetőségek kiaknázása, humán erőforrás az üzemeltetés felügyeletére	hosszú távon fenntartható	---
5	Helyi aranyoldal kialakítása a városi honlapon	Nincs információ a szakipari munkákat, szolgáltatásokat nyújtók és az igénybevevők, az eladni és vásárolni szándékozó lakosok között. A kereslet-kínálat közötti kapcsolat gyenge.	Információs rendszer kialakítása a városi honlapon, ahol a településen élő szakipari munkát végző, szolgáltatást nyújtó, és szolgáltatási igénybe vevők, valamint a ruházati, háztartási egyéb termékeket eladni szándékozók és vásárlók összekapcsolására. A mellékjövedelmi források bővítése, alacsonyabb áron történő vásárlás, szolgáltatás igénybevétel elősegítése	Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia	---	A szakipari munkát, szolgáltatást nyújtó, eladni szándékozó, illetve az egész lakosság megkeresése kérdőíves formában Az oldal, szolgáltatás kialakítása a városi honlapon, vagy különálló honlap szerkesztése önkéntesek bevonásával. A honlapszerkesztés felelősségének, üzemeltetőjének kijelölése Fórum oldal létrehozása tapasztalatokról, közvetlen kapcsolatba lépés lehetőségével	Herend Város Önkormányzata, civil szervezetek	2024. 02. 28. (szerda) hosszabbítva	beérkezett kérdőívek száma, az oldalon megjelenő hirdetések száma, honlap látogatottsága,	Pénzügyi forrás-új honlap szerkesztése, weboldal üzemeltetése, kérdőívek dologi költsége Humán erőforrás-honlap szerkesztés, üzemeltetés	hosszú távon fenntartható	---
II. A gyermekek esélyegyenlősége												

1	Egészséges gyermek és felnőtt étkeztetés	A gyermekek nem táplálkoznak helyesen, sok gyerek és felnőtt nem jut meleg ételhez, az óvoda piaci áron külső szolgáltatótól vásárolja az étkeztetési szolgáltatást	A gyermekétkeztetés költséghatékonyabbá és egészségesebbé tétele, a szociális és felnőtt étkeztetés kiszélesítése érdekében az önkormányzat 500 adagosra kívánja bővíteni az általános iskolában üzemelő konyhát. Az ingatlan felújítással, a korszerűbb konyhai eszközök használatával energia megtakarítás, munkaerő-felvétel várható, a helyi vállalkozóktól való vásárlás a keresletet növeli, versenyképességük nő. Az étrend összeállítása során az előírásoknak megfelelő és egészséges ételek elkészítésére fordítunk figyelmet.	"Legyen jobb a gyermeknek!" Nemzeti Stratégia	---	Pályázatfigyelés, bővítési elképzelések kialakítása, tervezettség Épités hatósági engedélyes tervek elkészítése, költségbecslés, árajánlatok beszerzése, pályázat elkészítése, szükséges mellékletek beszerzése, pályázat nyertessége után kivitelező kiválasztása Építési beruházás megvalósítása, eszközök beszerzése, a konyha beüzemelése, étrend megreformálása, ételkészítés az óvodásoknak, felnőtt étkezőknek	Herend Város Önkormányzata	2024. 02. 28. (szerda)	felújított konyha nagysága (m2) étkeztetést igénybe vevők száma	Önerő, pályázati forrás, humán erőforrás a pályázatfigyelésre, írásra, a tervezetetre, konyhai személyzet felvétele	hosszú távon fenntartható	---
2	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés a közoktatási intézményekben	A településen működő közoktatási intézmények nem teljes mértékben akadálymentesítettek, hiányzik az épületek előírásoknak megfelelő fizikai akadálymentesítése, nem megoldott az infokommunikációs akadálymentesítés.	A közoktatási intézmények komplex fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése annak érdekében, hogy a fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek igénybe tudják venni a szolgáltatásokat, be tudjanak jutni az épületekbe.	"Legyen jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Stratégia	---	Akadálymentesítés lehetőségeinek vizsgálata rehabilitációs szakember bevonásával, tervek készítése, pályázatok figyelése Pályázat benyújtása, kivitelező kiválasztása, infokommunikációs eszközök beszerzése beépítése	Herend Város Önkormányzata	2024. 02. 28. (szerda)	akadálymentesített épületek száma, akadálymentesített területek nagysága, oktatási intézményt látogató fogyatékkal élők száma, beszerzett és beépített infokommunikációs eszközök száma	Pénzügyi forrás-pályázati támogatás, Humán erőforrás-feladatok koordinálására, szakemberek megkeresésére, pályázatok figyelésére, beadására, kivitelező kiválasztására	hosszú távon fenntartható	---

3	Fogyatékos és speciális fejlesztésre szoruló gyermekek speciális oktatási intézménybe való eljuttatásának megoldása	A településen lakó fogyatékkal élő gyermekek a megyeszékhelyre, valamint Ajkára járnak speciális iskolába, ott tudják igénybe venni azokat a szolgáltatásokat, amelyek a fejlődésüket elősegíti. A speciális fejlesztésre szoruló gyermekek az ellátó intézményekbe, kórházakba nehezen jutnak el, a szülők nem tudják megoldani a gyermekek szállítását.	A fogyatékkal élő gyermekek eljuttatása a megfelelő speciális szolgáltatást nyújtó nevelést, oktatást nyújtó intézménybe	Országos Fogyatékosügyi Program	---	Szállítási lehetőségek felkutatása, a környékbeli Támogató Szolgálatok megkeresése, Tanyagondnoki Szolgálat létrehozásának vizsgálata A legmegfelelőbb és a legjobb megoldást nyújtó lehetőség kiválasztása, a szállítás megoldása Folyamatos szállítás nyomon követése	Herend Város Önkormányzata	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	szállított gyermekek száma, szállítást végző szervezet száma	Humán erőforrás-tárgyalások, szervezés, Pénzügyi forrás-családok támogatása	hosszú távon fenntartható	---
4	Nyári napközi megszervezése	Az iskolai nyári szünetben sok gyerek egyedül van otthon, mindkét szülő dolgozik, a gyerekek napközbeni felügyelete nem megoldott.	Az iskoláskorú gyermekek nyári szünetben történő napközbeni felügyeletének megszervezése. Az önkormányzat pedagógusok, közösségi szolgálatot végző diákok bevonásával nyári napközit szervez a szünet nagy részében.	"Legyen jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia	---	igényfelmérés az általános iskola 1-6 évfolyamos családjai körében, a pedagógusok, diákok felkérése A nyári napközi megszervezése az előírások szerint, az étkeztetés biztosítása az iskolai konyháról, programok, kirándulások megtervezése	Herend Város Önkormányzata	2023. 12. 31. (vasárnap)	pedagógusok száma, nyári napközit igénybe vevők száma	Pénzügyi forrás-pályázati támogatás, saját erő, Humán erőforrás-felügyeletre személyzet biztosítása, étkeztetés ellátására	hosszú távon fenntartható	---

5	Ifjúsági Klub 15-25 éves fiatalok részére	A fiatalok részére a városban nincs megfelelő közösségi tér, kapcsolódási pont. A fiatalok főleg Veszprémben utaznak, egyéb szórakozó helyekre, mely nem mondható a mai világban biztos és értékközvetítő megoldásnak. A 15-25 éves korosztály főleg saját életkori társával szeret lenni, beszélgetni, programokra járni. Ismeretes, hogy szeretnek összejönni, bulizni, szórakozni ismerkedni. Ehhez a városban szükség lenne egy saját „zúg” Klub szoba, melyet saját ízlésük szerint rendezhetik be, használhatják időbeosztásuk szerint.	Ifjúsági Klub létrehozása és fenntartása		---	Ifjúsági vezető megtalálása. Saját különálló nyitva tartástól független helyiség biztosítása Helyben történő programok szervezése, hova tudnak kapcsolódni városi szinten. Klub szoba berendezése, felszerelése. Saját éves program. Célok és feladatok kitűzése a fiatalok részére. Munka- és egyéb lehetőségek feltárása. Önismeret, társismeret, pályaorientáció. Állandó, folyamatos feladat: pl: hétfégi „bulik” szervezése, retro-kocsmá, társasjáték partik, kvíz játékok stb.	Herend Város Önkormányzata, civil szervek	2024. 02. 28. (szerda)	kialakított helyiség száma, nagysága klubtagok száma, programok száma	Pénzügyi és technikai erőforrás- Különálló helyiség, víz, villany, fűtés biztosítása, humán erőforrás vezető rendelkezésre állása	Hosszú távon fenntartható	---
---	---	---	--	--	-----	---	---	------------------------	---	---	---------------------------	-----

1	Bölcsődei férőhelybővítés	A bölcsődei férőhelyek száma az igényekhez képest kevés, a nők munkába állása nincs segítve a gyermekek napközbeni ellátásának megoldásával, a bölcsőde nem tudja minden jelentkezőnek a szolgáltatást biztosítani	A településen (és szabad férőhelyek esetén a környékbeli településekre is szolgáltatva) a 3 éves kor alatti gyermekek napközbeni ellátásának megoldása a bölcsődei férőhelyek bővítésével. A nők munkába állásának segítése, esélyteremtés, munkaerőpiac támogatása.	Nemzeti Reform Program, "Legyen jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia	---	A bővítés előírásoknak megfelelő fizikai és szakmai kialakításának vizsgálata, tervek készítése, pályázati lehetőségek figyelése Pályázat benyújtásához szükséges dokumentációk, engedélyes tervek beszerzése, pályázat elkészítése, benyújtása, nyertes pályázat esetén a kivitelező kiválasztása, kivitelezés Új gondozónők felvétele, a csoport feltöltése gyermekekkel, a szolgáltatás folyamatos nyújtása	Herend Város Önkormányzata, Herendi Hétszínvilág Óvoda és Bölcsőde	2023. 03. 31. (péntek) folyamatban-hosszabbítva	kialakított bölcsődei csoportszoba (db, vagy m2), felvett új munkaeőr (fő), bölcsődei csoportlétszám(fő)	Pénzügyi forrás (pályázati támogatás, önerő) Humán erőforrás munkálatok koordinálására, pályázatfigyelésre, pályázatíráásra, gondozónők és dajka	Hosszú távon fenntartható	---
2	Családi napközi létrehozás	A nappali felügyelet megoldása hiányos a településen. Hiányoznak a közoktatási intézmények által biztosított ellátáson kívüli egyéb a gyermekek nappali felügyeletét ellátó formák. A szülők munkabeosztása miatt szükség van az egész napos felügyeletet biztosító ellátásokra.	A gyermekkorosztály nappali felügyeletét ellátó rendszer fejlesztése, új szolgáltatások nyújtása, a nők munkaerő-piaci szerepvállalásának segítése.	Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia, "Legyen jobb a gyermeknek!" Nemzeti Stratégia	---	Lakossági igények felmérése kérdőívvezéssel a védőnők, Gyerekjóléti szolgálat bevonásával Igények alapján a családi napközi kialakításának vizsgálata, a jogszabályi előírásoknak megfelelő szolgáltatás működtetésére számítások végzése, működési engedélyhez szükséges feltételek áttekintése szülő, civil szerv, vagy vállalkozó bevonása a családi napközi működtetésére	Herend Város Önkormányzata, civil szervek	2024. 02. 28. (szerda)	kialakított családi napköziben a férőhelyek száma, az igénybe vevők száma, alkalmazott munkaerő száma	Pénzügyi forrás-pályázati egyéb támogatás, felmérés dologi költsége Humán erőforrás-felmérés, számítások elvégzésére, munkaerő felvétel a szolgáltatásra	hosszú távon fenntartható	---

IV. Az idők esélyegyenlősége

1	Egészségnap megszervezése	Az időknek szervezett programok száma kevés. A településen hiányoznak a lakosságot érintő szűrőprogramok, az egészséges életmóddal, a betegségek kialakulásával kapcsolatos felvilágosítások, tájékoztatók	A felnőtt lakosság, az időskorúak részére szűrőprogramok szervezése a prevenció jegyében. Előadások, tájékoztatók tartása az egészséges életmód, a betegségek kialakulása, annak megelőzése, a lelki egyensúly megtartása témakörökben	Időügyi Nemzeti Stratégia	---	A program összeállítása az érdekelt felek bevonásával, előadók (orvosok, szakemberek) megkeresése, egészségügyi szűréseket végző szolgáltatók megkeresése, pályázatok figyelése, benyújtása A programok megszervezése, forgatókönyv írása, meghívók, plakátok elkészítése, a program lebonyolítása A program megszervezése minden évben civil szervek, szolgáltatók bevonásával a visszajelzések alapján	Herend Város Önkormányzata, Művelődési Ház	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	előadások, szűrések száma, a programon megjelenő lakosság szám	Pénzügyi forrás – pályázati támogatás, saját erő, támogatások, Humán erőforrás a programok előkészítésére, szervezésére, koordinálására	hosszú távon fenntartható	---
2	Bűnmegelőzéssel kapcsolatos információs nap	Az időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények száma növekszik. Nő az egyedülálló, időskorú lakosok száma, akik nincsenek biztonságban otthonaikban.	Az időskorúak, illetve a felnőtt lakosság számára a lopásokkal, rablásokkal, betörésekkel kapcsolatos információs nap tartása	Időügyi Nemzeti Stratégia Herend Város Bűnmegelőzési Program	---	Az érdekeltek, részt vevők bevonásával a program összeállítása, az előadók, részt vevők felkérése A program meghirdetése, szórólapozás, a program lebonyolítása Szórólap, vagy kiadvány szerkesztése, elkészítése és eljuttatása a lakossághoz	Herend Város Önkormányzata, Művelődési Ház	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	programon részt vevők száma, előadók száma, elkészült kiadvány darabszáma	Pénzügyi forrás – pályázati és egyéb támogatás, Humán erőforrás-szervezés és lebonyolítás területén	Hosszú távon fenntartható	---

3	Közösségi tér, szabadtéri színpad kialakítása	Kulturális programok színterül szolgáló létesítmények hiánya. A szabadtéri, kültéri programok megrendezéséhez szükséges közösségi tér, szabadtéri színpad hiányzik a településen.	Szabadtéri, kültéri rendezvényeknek, programoknak helyet adó közösségi tér, szabadtéri színpad kialakítása. Az idősebb és felnőtt lakosság részére szervezett programok, szabadidős tevékenységek számának növelése	Időügyi Nemzeti Stratégia Integrált Településfejlesztési Stratégia	---	Megfelelő helyszín kijelölése, tervek elkészítése, pályázati lehetőségek figyelése, Pályázat elkészítése, benyújtása, kivitelező kiválasztása, kivitelezés- szabadtéri színpad megépítése, területrendezés, közösségi tér kiépítése Programok szervezése, színpad hasznosítása, folyamatos karbantartása	Herend Város Önkormányzata	2020. 12. 31. (csütörtök) Elvégezve megvalósult	megépített színpad területe, rendezvények szám, rendezvények részt vevők száma	Pénzügyi forrás- pályázati támogatás, Humán erőforrás- a pályázat megírására, megvalósításra, a kivitelezés felügyeletére, valamint a rendezvények szervezésére	hosszú távon fenntartható	---
4	Idősek Klubja szolgáltatásaink bővítése – épület felújítása, akadálymentesítése	Az időskorú lakosság számára biztosított szolgáltatások száma kevés. Az Idősek Klubja által biztosított nappali ellátás, szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás iránti kereslet egyre nő, a tárgyi és személyi feltételek viszont nem adottak a fejlesztéshez. Az épület nagyon rossz állapotban van, a gázkonvektorok nagyon régi, a szennyvízelvezetés problémás.	Az időskorú lakosság igényeit kielégítő szolgáltatások kialakítása. A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott ESZI telephelyeként működő Idősek Klubja épületének felújítása, akadálymentesítése, a szolgáltatások bővítéséhez szükséges tárgyi, technikai és személyi feltételek biztosítása	Időügyi Nemzeti Stratégia	---	Az épület felújítás, átalakítás lehetőségeinek és jogszabályi előírásoknak megfelelő megoldásának vizsgálata, a szolgáltatás ellátásához szükséges tárgyi és személyi feltételek vizsgálata Felújítási, átalakítási tervek elkészítése, pályázatok benyújtása, a nagyobb számú ellátottra és ellátó személyzetre, működési költségekre vonatkozó számítás elkészítése, felújítás megvalósítása- kivitelező kiválasztása, tárgyi eszközök beszerzése, gondozónő felvétele Szolgáltatások bővítése, illetve új ellátottak felvétele a szolgáltatásokra	Herend Város Önkormányzata	2024. 02. 28. (szerda)	felújított, átalakított helyiségek száma, épület nagysága, beszerzett tárgyi eszközök száma, felvett munkaerő száma, ellátottak száma,	Pénzügyi forrás- pályázati támogatás, humán erőforrás- a megvalósításra, a tervezésre, a gondozásra	hosszú távon fenntartható	---

5	„E-nagyszülő”- Számítógépes, internetes alapismeretek bővítése	Az idősebb korosztálynak nincsen, illetve alacsony szintű számítógépes és internetes ismeretei vannak. A kapcsolatot könnyebben tartanak rokonaikkal interneten és több információhoz jutnának a mindennapi élet minden területén.	Az idősebb korosztály számítógépes és internetes alapismereteinek bővítése önkéntes képzők bevonásával a családi kapcsolatok könnyebb fenntartása, nagy-únoka kapcsolat erősítése, információhoz jutás érdekében.	Idősügyi Nemzeti Stratégia	---	Informatikai jártasság és igényfelmérés, középiskolások bevonása, helyszín biztosítása, Digitális Jólét Pont eszközeinek és humán kapacitásának igénybevétele Képzések, gyakorlati foglalkozások lebonyolítása, Folyamatos képzés, szint emelése	Herend Város Önkormányzata, Művelődési Ház	2024. 02. 28. (szerda)	képzést végzők száma, képzésen részt vevők száma	Pénzügyi forrás- teremhasználat, számítógép használat, Humán erőforrás- képzést végzők, felmérést készítő	Hosszú távon fenntartható	---
---	--	--	--	-------------------------------	-----	---	--	---------------------------	--	---	------------------------------	-----

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, komplex akadálymentesítése	Az önkormányzat tulajdonában álló épületek többsége korszerűtlenek, felújításra szorulnak. Az önkormányzati épületek bejárata és belső tere legtöbb esetben nem az előírásoknak megfelelően van akadálymentesítve, hiányzik az akadálymentes szociális blokk, nem megoldott infokommunikációs akadálymentesítés.	Az önkormányzati tulajdonú intézmények (Iskola, Óvoda, Egészségház, Művelődési Ház, Kossuth u. 115. szám alatti épület) korszerű, energia megtakarítást szolgáló felújítása, előírásoknak megfelelő fizikai akadálymentesítése, EU-s szabványoknak megfelelő vizes blokkok kialakítása, az infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása (legalább egy mobil indukciós hurok vásárlása, braille táblák elhelyezése, honlap akadálymentesítése)	Országos Fogyatékosügy Program	---	Építési és akadálymentesítési tervek elkészítése, pályázatok figyelése A pályázat benyújtásához szükséges tervek, dokumentáció beszerzése, pályázatírás Nyertes pályázat esetén kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, kivitelezés Folyamatos karbantartás, állagmegóvás	Herend Város Önkormányzata, intézmények	2024. 02. 28. (szerda)	elkészült tervek, engedélyek száma benyújtott pályázatok, tervezői költségbeclés, hatósági engedélyek száma felújított önkormányzati intézmények száma, beszerzett infokommunikációs eszközök száma	Pályázati forrás, önerő, Humán erőforrás a pályázatfigyelésre, készítésre, terveztetésre	hosszú távon fenntartható	---
---	--	---	---	--------------------------------------	-----	--	---	---------------------------	--	---	------------------------------	-----

2	Belterületi utak felújítása, karbantartása, csapadékelvezető rendszer karbantartása, kiépítése	A belterületi utak elhasználdtak, rossz minőségűek, a járdahálózat hiányos. A csapadékelvezető rendszer hiányos, karbantartást igényel. A kisgyermekes anyák nem tudják a babakocsikat tolni, az idősek közlekedése is nehezített. A nagy esőzések során a csapadékvíz elvezetés nem megfelelő, a lakóházak veszélyben vannak.	A településen a belterületi utak tönkrementek, az útburkolat felújításra szorul. A járda kiépítése hiányos. Az önkormányzat kiemelt célja a település úthálózatának felújítása, az átkelők akadálymentesítése a járdák rendbetétele, kiépítése –a fogyatékkal élő és kisgyermekes családok közlekedésének segítése céljából. A csapadékelvezető rendszer felújítása, kiépítése, karbantartása – a lakóházak védelme érdekében.	Országos Fogyatékosügyi Program	---	pályázati lehetőségek feltárása, pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás utak, járdák állapotának javítása, csapadékelvezető rendszer felújítása, kiépítése, folyamatos karbantartás	Herend Város Önkormányzata	2024. 02. 28. (szerda)	benyújtott pályázatok száma felújított utak, járdák nagysága felújított, kiépített csapadékelvezető rendszer hossza karbantartott utak, járdák csapadékelvezető rendszer nagysága	Önerő, pályázati forrás, humán erőforrás a pályázat figyelésre, írásra, tervek készítésére	hosszú távon fenntartható	---
---	--	--	--	---------------------------------	-----	---	----------------------------	------------------------	---	--	---------------------------	-----

3	Programszervezés a fogyatékkal élőknek, élőkkel	Nincs olyan program, rendezvény a településen, amely a fogyatékkal élők hasznos szabadidő eltöltését segíti, amelyen aktívan részt tudnak venni	Programok, rendezvények szervezése a fogyatékkal élők aktív részvételével, szabadidejük hasznos eltöltése, társas kapcsolatok erősítése céljából	Országos Fogyatékosügy Program	---	Kapcsolatfelvétel a fogyatékkal élőkkel, azok családjaival, a környéken működő érdekvédelmi szervezetekkel (Mozgáskorlátozottak Aktív Egyesületével) Programok, rendezvények kidolgozása, megszervezése, megvalósítása (sportolási lehetőségek, kulturális program, mozi nézés, vetélkedők) Kapcsolatrendszer erősítése az érdekvédelmi és ellátórendszerrel, illetve a személyi kapcsolatok erősítése az egészséges és fogyatékkal élő lakosok között, öntevékeny csoportok kialakulása	Herend Város Önkormányzata	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve hosszabbítva	egyeztetések száma programok száma, programon részt vevők száma, öntevékeny csoportok száma	Pénzügyi források támogatók keresése, Humán erőforrás-kapcsolatfelvétel, egyeztetés, programszervezés, koordinálásra	hosszú távon fenntartható	---
4	Esélyegyenlőségi órák, előadások szervezése	A fogyatékkal élőkkel kapcsolatban információhiánnyal, előítélettel állnak szemben az emberek. Az oktatási tartalmakban nem szerepel az esélyegyenlőség, nincsenek érzékenyítő programok.	A településen és az iskolában érzékenyítő programok, esélyórák, előadások szervezése	Országos Fogyatékosügy Program	---	Az oktatási intézmény és esélyegyenlőségi szakember megkeresése, az előadások megszervezése Az esélyegyenlőségi tanórák, az előadások megtartása, propagálása, cikkek, felvételek készítése	Herend Város Önkormányzata, intézmények	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	megtartott esélyórák, előadások száma, részt vevők száma	Pénzügyi forrás-pályázati vagy egyéb támogatás, Humán erőforrás a szervezésre, koordinálásra	hosszú távon fenntartható	---

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

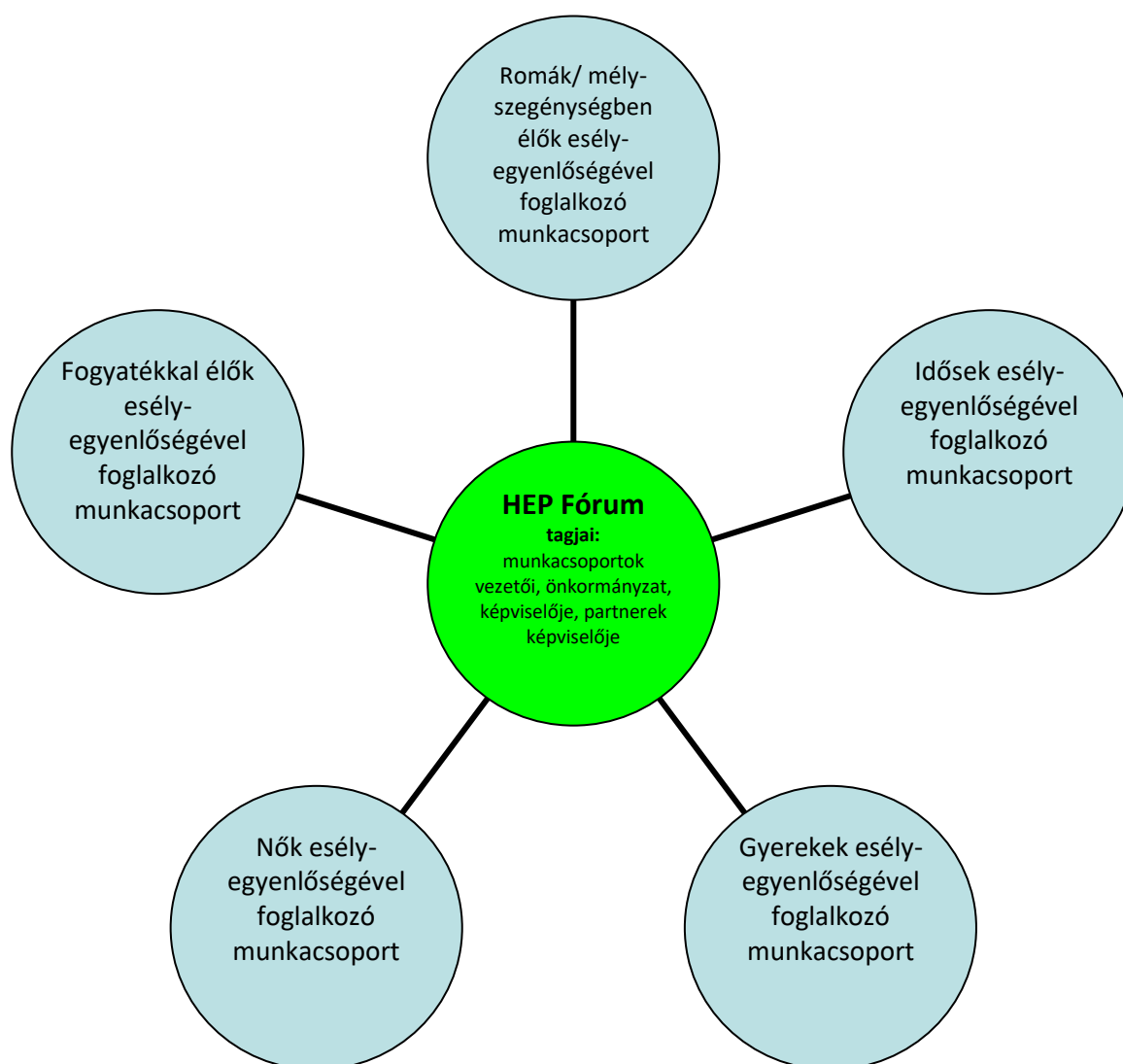
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Herend város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Herend város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 33/2019.(III.18.) számú határozatával elfogadta.

III. A Helyi Esélyegyenlőségi Programot felülvizsgáltuk, amelyet a Képviselő-testület az 53/2023.(IV.20.) számú határozatával elfogadott.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata
- képviselő-testület felülvizsgálatot elfogadó határozatának kivonata

Herend, 2023. április 24.

Jánszky Lajos László
polgármester

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Herend város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Herend város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 33/2019.(III.18.) számú határozatával elfogadta.

III. A Helyi Esélyegyenlőségi Programot felülvizsgáltuk, amelyet a Képviselő-testület az 53/2023.(IV.20.) számú határozatával elfogadott.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata
- képviselő-testület felülvizsgálatot elfogadó határozatának kivonata

Herend, 2023. április 24.

Jánszky Lajos László
polgármester

**HERENDI
POLGÁRMESTERI HIVATAL**
8440 Herend, Kossuth u.97.
Tel: (88) 513-700 Fax: (88) 513-705

KIVONAT

**Herend Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2019. március 18-i rendkívüli ülésének jegyzőkönyvéből**

**33/2019. (III.18.)
számú önkormányzati határozat**

Herend Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2018-2023. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját – mely az előterjesztés mellékletét képezi - elfogadja.

Felelős: polgármester, jegyző, HEP felelős

Határidő: azonnal

Sóskuthy István sk.
képviselő
jegyzőkönyv-hitelesítő”

Jánszky Lajos László sk.
polgármester

Dr. Jáger György sk.
jegyző

A kivonat hitelül:

Herend, 2019. március 18.

Dr. Jáger György
jegyző

HERENDI
POLGÁRMESTERI HIVATAL
8440 Herend, Kossuth u.97.
Tel: (88) 513-700 Fax: (88) 513-705

KIVONAT

Herend Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2023. április 20-i nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

53/2023. (IV.20.)
sámú önkormányzati határozat

Herend Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 33/2019.(III.18.) számú határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programját az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően a Program időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet felülvizsgálta. A felülvizsgálat alapján módosított Programot (Helyzetelemzés és Intézkedési Tervet) a melléklet szerint elfogadja.

A Képviselő-testület Intézkedik a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételéről.

Felelős: Jánszky Lajos László polgármester,
Princzes Györgyi esélyegyenlőségi felelős

Határidő: 5 munkanap (felülvizsgált HEP feltöltése a www.herend.hu honlapra és a HEP keretprogramban).

Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

Guba Árpád
képviselő
jegyzőkönyv-hitelesítő"

Jánszky Lajos László sk.
polgármester

Dr. Czili Ernő sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:

Herend, 2023. április 20.

Dr. Czili Ernő
jegyző